
7. TOČKA DNEVNOG REDA

**PRIJEDLOG PRORAČUNA GRADA CRESA ZA 2025. I
PROJEKCIJE PRORAČUNA ZA 2026. I 2027. GODINU S
PRATEĆIM DOKUMENTIMA – PRVO ČITANJE**

Predlagač: Gradonačelnik

Prilozi: Obrazloženje, Odluka, Proračun-opći dio, Proračun posebni dio, prateće Odluke

Izvjestitelj: Gradonačelnik i Karmen Surdić Benvin, *univ.spec.oec.*, Voditeljica Odsjeka za proračun, financije i računovodstvo



**REPUBLIKA HRVATSKA
PRIMORSKO-GORANSKA
ŽUPANIJA
GRAD CRES
GRADONAČELNIK**

KLASA: 400-01/24-01/9
URBROJ: 2170-4-02-24-10
Cres, 26. studenog 2024. godine

Na temelju članka 47. Statuta Grada Cresa (“Službene novine Primorsko-goranske županije” br. 29/09, 14/13, 5/18, 25/18, 22/20, 8/21 i “Službene novine Grada Cresa” br. 3/22), Gradonačelnik Grada Cresa donosi sljedeći

ZAKLJUČAK

Utvrđuje se Prijedlog Proračuna Grada Cresa za 2025. i projekcije Proračuna za 2026. i 2027. godinu s pratećim dokumentima – prvo čitanje te se upućuje gradskom vijeću.

Za izvjestitelja po ovoj točki određuje se Gradonačelnik i Karmen Surdić Benvin, *univ.spec.oec.*, Voditeljica Odsjeka za proračun, financije i računovodstvo.



Dostaviti:

1. Gradsko vijeće, *ovdje*
2. Pismohrana, *ovdje*



**OBRAZLOŽENJE
PRORAČUNA GRADA CRESA ZA 2025. GODINU
I PROJEKCIJE ZA 2026. I 2027. GODINU
(1. čitanje)**

1. UVOD

1.1. Zakonska osnova

Temeljem članka 42. Zakona o proračunu (NN 144/21.), predstavničko tijelo jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave donosi proračun za iduću proračunsku godinu i projekcije proračuna za sljedeće dvije proračunske godine do kraja tekuće godine, u roku koji omogućuje primjenu proračuna od 1. siječnja godine za koju se donosi proračun.

U skladu s Pravilnikom o proračunskim klasifikacijama (NN 4/24.), Proračun se sastavlja prema ekonomskoj, organizacijskoj, funkcijskoj i programskoj klasifikaciji te prema izvorima financiranja.

Proračun za 2025. godinu i projekcije za 2026. i 2027. godinu donose se na razini skupine (druga razina računskog plana). Ovakav način donošenja proračuna omogućava veću fleksibilnost u izvršavanju proračuna i financijskog plana, što je od važnosti za realizaciju programskog planiranja.

Proračunom se omogućuje financiranje poslova, funkcija i programa, koji se temeljem posebnih zakona i propisa, financiraju iz javnih prihoda, a radi ostvarivanja javnih interesa i potreba građana.

1.2. Pretpostavke za izradu Proračuna Grada Cresa za 2025. godinu i projekcije za 2026. i 2027. godinu

Prema proračunskom kalendaru, Vlada Republike Hrvatske (dalje u tekstu: Vlada) donosi i usvaja akte na temelju kojih Ministarstvo financija sastavlja upute za izradu državnog proračuna i proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Međutim, ove godine Vlada Republike Hrvatske nije u zadanim rokovima donijela niti jedan dokument relevantan u odvijanju proračunskog procesa planiranja, niti program konvergencije, niti odluku o proračunskom okviru za iduće trogodišnje razdoblje, niti upute za izradu državnog proračuna i upute za izradu proračuna JLP(R)S. Tek je 31. listopada o.g. Vlada donijela Odluku o proračunskom okviru za 2025.-2027. godinu, a početkom studenoga upute za izradu državnog proračuna i upute za izradu proračuna JLP(R)S za razdoblje 2025.-2027. Stoga je Grad Cres je izradio vlastitu Uputu za izradu Proračuna Grada Cresa za razdoblje 2025.-2027. godine na temelju vlastitih procjena prihoda za 2025. godinu i prioriteta u izvršavanju javnih rashoda te makroekonomskih projekcija Hrvatske narodne banke i dostavio je proračunskim korisnicima. Objavljen je javni poziv za prijavu programa za financiranje javnih potreba na području Grada Cresa za 2025. godinu te je izrađen Prijedlog Proračuna Grada Cresa za 2025. godinu i projekcije za 2026. i 2027. godinu.

1.3. Temeljne makroekonomske pretpostavke za izradu prijedloga proračuna

Vlada je na sjednici održanoj 31. listopada 2024. godine usvojila Odluku o proračunskom okviru za razdoblje 2025.-2027. kojom je utvrđena visina rashoda koji se financiraju iz općih prihoda i primitaka, doprinosa i namjenskih primitaka po razdjelima organizacijske klasifikacije te visina manjka, odnosno viška izvanproračunskih korisnika državnog proračuna za razdoblje 2025.-2027.

Što se tiče makroekonomskog i fiskalnog okvira za iduće trogodišnje razdoblje, u Uputi za izradu proračuna JLP(R)S za razdoblje 2025.-2027. rečeno je da će Ministarstvo financija sa službenim makroekonomskim projekcijama izaći 14. studenog 2024. godine te da se očekuje kako će realni BDP u 2025. godini iznositi 3,2%, dok će stopa inflacije iznositi 2,8%. U isto vrijeme očekuje se kako će stopa zaposlenosti u 2025. godini iznositi 3,1%, dok će rast bruto plaća iznositi 8,2%.

1.4. Opis planiranih politika Grada Cresa

Na sjednici Gradskog vijeća održanoj 26. travnja 2023. godine donesen je Plan razvoja cresko-lošinjskog otočja do 2027. godine (dalje u tekstu: Plan razvoja), koji kao planski dokument donosi temeljne strateške smjernice razvoja Grada Cresa.

Temeljem Plana razvoja cresko-lošinjskog otočja i već ranije donesene Strategije razvoja Grada Cresa za razdoblje od 2015. do 2020., Gradonačelnik je donio Mandatni plan – Provedbeni program Grada Cresa za mandatno razdoblje.

Strateški ciljevi iz Mandatnog plana su:

Strateški cilj 1: Prioritet 1 – Održivo gospodarstvo

Strateški cilj 2: Prioritet 2 – Održivo upravljanje prostorom i infrastrukturom

Strateški cilj 3: Prioritet 3 – Zelena i digitalna tranzicija

Strateški cilj 4: Prioritet 4 – Skrb za djecu, mlade i obitelji

Strateški cilj 5: Prioritet 5 - Zdrav i kvalitetan život

Prioriteti iz Provedbenog plana sastavni su dio rashodovne strane Proračuna Grada Cresa.

Također, u sastavljanju Proračuna i ove su godine sudjelovali građani kroz model participativnog budžetiranja: Zajedničko planiranje proračuna (male komunalne akcije). Kroz program Zajedničkog planiranja proračuna građani neposredno utječu na 30.000,00 € proračunskih sredstava. Pozivu na predlaganje malih komunalnih akcija predložen je 31 projekt.

1.5. Struktura i sadržaj Proračuna

Proračun za 2025. godinu i projekcije za 2026. i 2027. godinu sastoji se od općeg dijela, posebnog dijela i obrazloženja.

Sukladno članku 19. stavak 4. Pravilnika o planiranju u sustavu proračuna (NN 1/24.), proračun prikazuje vremenski period za 5 godina, sadrži izvršenje Proračuna za 2023. godinu, plan Proračuna za 2024. godinu, plan Proračuna za 2025. godinu i projekcije za sljedeće dvije proračunske godine. Podaci o planu Proračuna za 2024. godinu prikazani su temeljem 2. Izmjena i dopuna Proračuna Grada Cresa za 2024. godinu, usvojenih na sjednici Gradskog vijeća Grada Cresa održanoj 12. studenog 2024. godine.

Prijedlogom Proračuna planirana je realizacija većeg broja kapitalnih projekata te daljnja ulaganja u izgradnju komunalne i društvene infrastrukture. Prioritet Grada Cresa je zadržavanje postignute razine standarda u području predškolskog odgoja, socijalne skrbi, školstva, kulture i sporta. Novina sadržana u ovim projekcijama uključuje besplatan vrtić za djecu čiji roditelji imaju prebivalište na području Grada Cresa.

Opći dio proračuna sadrži sažetak Računa prihoda i rashoda i Računa financiranja, Račun prihoda i rashoda i Račun financiranja. Račun prihoda i rashoda se sastoji od prihoda i rashoda iskazanih prema izvorima financiranja i ekonomskoj klasifikaciji te rashoda iskazanih prema funkcijskoj klasifikaciji. U Računu financiranja iskazani su primici od financijske imovine i zaduživanja i izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova prema izvorima financiranja i ekonomskoj klasifikaciji. Sukladno članku 29. Zakona o proračunu, ukoliko ukupni prihodi i primici nisu jednaki ukupnim rashodima i izdacima, opći dio sadrži i preneseni višak ili preneseni manjak prihoda nad rashodima.

Posebni dio proračuna sastoji se od plana rashoda i izdataka Grada i proračunskih korisnika po organizacijskoj klasifikaciji, izvorima financiranja i ekonomskoj klasifikaciji, raspoređenih u programe koji se sastoje od aktivnosti i projekata.

U Proračunu Grada Cresa za 2025. godinu i projekcijama za 2026. i 2027. godinu planiraju se svi proračunski prihodi i rashodi te vlastiti i namjenski prihodi svih proračunskih korisnika Grada kao i rashodi koji se iz njih financiraju.

Grad Cres ima tri proračunska korisnika: Dječji vrtić Girice Cres, Gradska knjižnica i čitaonica Frane Petrića i Creski muzej te 5 mjesnih odbora.

Obrazloženje proračuna se sastoji od obrazloženja općeg dijela proračuna i obrazloženja posebnog dijela proračuna. U nastavku teksta slijedi obrazloženje Općeg dijela Proračuna za 2025. godinu i projekcija za 2026. i 2027. godinu u kojem se obrazlažu prihodi i primici te rashodi i izdaci konsolidiranog proračuna Grada i svih proračunskih korisnika. Obrazloženje Posebnog dijela proračuna čine

obrazloženja financijskih planova upravnih tijela i proračunskih korisnika, odnosno obrazloženja programa koja se daju kroz obrazloženje aktivnosti i projekata zajedno s ciljevima i pokazateljima uspješnosti.

Pri izradi proračuna pridržavali smo se temeljnih proračunskih načela zakonitosti, ispravnosti, točnosti i transparentnosti.

2. OBRAZLOŽENJE OPĆEG DIJELA PRORAČUNA GRADA CRESA

2.1. Prihodi i primici

Prihodi su procijenjeni na temelju dostupnih informacija i podataka te se zasnivaju na sljedećim podacima:

- podaci o dosadašnjem ostvarenju prihoda i procjeni do kraja 2024. godine,
- važeći zakonski propisi, odluke Grada, sklopljeni ugovori te ostali dokumenti koji su temelj za ostvarenje pojedinog prihoda,
- makroekonomske projekcije o kretanju osnovnih ekonomskih parametara u idućim godinama,
- vlastite gospodarske i društvene specifičnosti.

U skladu sa Zakonom o proračunu, procjena prihoda i primitaka Grada Cresa za sljedeće trogodišnje razdoblje usklađena je s procjenom Ministarstva financija o kretanju BDP-a za naredno trogodišnje razdoblje te je izrađena prema osnovnim izvorima financiranja:

- opći prihodi i primici proračuna,
- namjenski prihodi i primici proračuna (prihodi za posebne namjene, pomoći, donacije, prihodi od prodaje ili zamjene nefinancijske imovine, namjenski primici od financijske imovine i zaduživanja)
- vlastiti i namjenski prihodi i primici proračunskih korisnika.

Prihodi i primici Proračuna Grada Cresa za 2025. godinu planiraju se u iznosu od 7.823.900,00 €. Za 2026. godinu se procjenjuje iznos od 8.250.166,00 €, a za 2027. godinu iznos od 6.679.410,00 €.

Na prihodovnoj strani proračuna najznačajnija promjena proizlazi iz izmjena Zakona o porezu na dohodak i Zakona o lokalnim porezima. Naime, u saborsku proceduru upućen je paket poreznih propisa koji će, između ostalog, utjecati i na prihode jedinica lokalne samouprave. Predloženim izmjenama Zakona o porezu na dohodak povećava se iznos osobnog odbitka za 7%, što ima utjecaj na smanjenje prihoda od poreza na dohodak od nesamostalnog rada. Također, propisuju se novi rasponi niže i više stope godišnjeg poreza na dohodak, povećava se prag za primjenu više stope poreza na dohodak. Grad Cres ne planira povećanje stope poreza na dohodak, već veći plan prihoda po ovoj osnovi planira prvenstveno temeljem gospodarskog rasta i povećanja plaća građana.

Nadalje, ovim zakonskim izmjenama predlaže se značajno povećanje paušalnog poreza od iznajmljivanja po krevetu odnosno smještajnoj jedinici. Za područje Grada Cresa povećanje je u rasponu od 376% za naselja Cres, Martinšćica, Valun i Zaglav, a čak do 753% za ostala nerazvrstana naselja (npr. Lubenice), pod uvjetom da Grad donese odluku o primjeni minimalnog iznosa paušalnog poreza u iznosu od 150,00 €. Grad Cres spada u kategoriju I prema indeksu turističke razvijenosti za koju se predlaže iznos paušalnog poreza u rasponu od 150,00 do 300,00 €.

Predloženom izmjenom Zakona o lokalnim porezima uvodi se porez na nekretnine. Ovaj porez će zamijeniti sadašnji porez na kuće za odmor, ali bi obuhvat obveznika prema sadašnjim procjenama bio veći. Postojeći porez na kuće za odmor je isključivo prihod jedinica lokalne samouprave, dok bi novi porez bio zajednički porez proračuna Grada i Države, u omjeru 80:20. Trenutno važeće stope poreza na kuće za odmor koje se primjenjuju za Grad Cres od 1.1.2024. (odluka donesena na sjednici Gradskog vijeća 13.12.2023.) iznose 3,50 €/m² za naselja Cres, Martinšćica, Miholašćica, Valun i Zaglav, 2,50 €/m² za naselja Loznati, Lubenice, Orlec i Stivan te 2 €/m² za ostala područja Grada Cresa. Raspon za utvrđivanje stope novog poreza na nekretnine je od 0,60 do 8,00 €/m² nekretnine koja se smatra predmetom oporezivanja.

Nakon što Sabor RH usvoji izmjene zakona, Grad će pripremiti vlastite odluke o porezima te ih uputiti Gradskom vijeću na usvajanje. Rok za donošenje odluka je 28. veljače 2025. godine. Ukoliko se ne usvoje odluke u navedenom roku, za porez na nekretnine primjenjivat će se porezna stopa u visini trenutno važeće stope poreza na kuće. U slučaju da se do navedenog roka ne usvoji nova odluka o visini paušalnog poreza od iznajmljivanja, sukladno predloženoj izmjeni zakona primijenit će se paušalni porez u visini od 225,00 € po krevetu odnosno smještajnoj jedinici, što predstavlja značajno povećanje poreznih davanja za iznajmljivače.

2.1.1. Prihodi od poreza

Porez na dohodak

Prihodi od poreza na dohodak planiraju se za 2025. godinu u iznosu od 2.200.000,00 €, što je za 369.894,66 € više u odnosu na trenutno planiran iznos. Uvodno je već rečeno o zakonskim izmjenama koje se odnose na povećanje osobnog odbitka i iznosa porezne osnovice za obračun poreza te su sukladno tome procijenjeni i prihodi od poreza na dohodak u Proračunu Grada Cresa.

Porezi na imovinu

Porez na kuće za odmor je porez na nekretnine koje se koriste povremeno te je vlastiti prihod Grada. Planirani iznos od 100.000,00 € predložen je prema očekivanoj naplati zaduženja iz prethodnih godina.

Porez na nekretnine transformirani je porez na kuće za odmor s time da se obuhvat oporezivanja proširuje na sve nekretnine namijenjene stanovanju, osim onih koje se koriste za stalno stanovanje. Ovi su prihodi procijenjeni na 650.000,00 €, što je za 280.000,00 € više od prošlogodišnjeg planiranog iznosa za porez na kuće za odmor jer je za očekivati da će obuhvat obveznika po osnovi novog poreza biti veći od postojećeg. U ovom je trenutku teško procijeniti iznos ovog poreza obzirom da još nisu usvojene izmjene Zakona o lokalnim porezima, pa je ovaj prihod planiran s rezervom.

Porez na korištenje javne površine predlaže se u iznosu od 350.000,00 € temeljem visine poreza utvrđenog u Odluci o gradskim porezima. Ovaj porez naplaćuje se od korisnika javne površine koji postavljaju kioske, štandove te stolove i stolice na javnu površinu kao i građevinski materijal i skele. Naplatu ovog poreza vrši Jedinostveni upravni odjel temeljem rješenja o razrezu poreza, nakon donošenja zaključka Gradonačelnika o dodjeli javne površine na korištenje u skladu s Odlukom o porezima Grada Cresa.

Porez na promet nekretnina planiran je u iznosu od 600.000,00 € temeljem procjene kretanja tržišta nekretnina i očekivanih gospodarskih kretanja. Radi se o porezu koji od 01. siječnja 2017. pripada u cijelosti Gradu Cresu. Porez plaćaju kupci nekretnine i obračunava se u visini od 3% kupoprodajne cijene nekretnine. Porez na promet nekretnina razrezuje Porezna uprava, Ispostava Mali Lošinj.

Porezi na robu i usluge

Planirani iznos od 130.100,00 € odnosi se na prihod od poreza na potrošnju alkoholnih i bezalkoholnih pića, koji se plaća po stopi od 3% te eventualne uplate dugovanja po osnovi poreza na tvrtku. Povećanje poreza na potrošnju planirano je na temelju dosadašnje realizacije u 2024. godini te rasta osobne potrošnje i turističkih usluga.

2.1.2. Pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna

Prihodi od pomoći obuhvaćaju tekuće i kapitalne pomoći iz državnog i županijskog proračuna, izvanproračunskih korisnika i temeljem prijenosa EU sredstava.

Procjena prihoda od pomoći temelji se na sklopljenim ugovorima i očekivanim sredstvima za sufinanciranje pojedinih programa i projekata u razdoblju 2025.-2027. godine. Prihodi od pomoći se u 2025. godini planiraju u iznosu od 999.550,00 €. U 2026. godini se planiraju u iznosu 1.145.874,00 €, a u 2027. godini u iznosu od 112.148,00 €. U 2025. i 2026. godini planirani su veći iznosi prihoda od pomoći sukladno dinamici dovršetka izgradnje vatrogasnog doma i postojećih gradskih projekata koji se sufinanciraju iz EU sredstava, dok će se s novim projektima aplicirati na buduće natječaje.

U tekuće i kapitalne pomoći uvrštena su planirana sredstva Creskog muzeja, Dječjeg vrtića Girice Cres i Gradske knjižnice i čitaonice Frane Petrića.

2.1.3. Prihodi od imovine

Prihodi od imovine se odnose na prihode od financijske i nefinancijske imovine te se za 2025. godinu planiraju u ukupnom iznosu od 820.900,00 €. U 2026. godini se planiraju u iznosu 883.435,00 €, a u 2026. godini u iznosu 906.269,00 €.

Prihodi od financijske imovine

Prihodi od financijske imovine se planiraju u iznosu od 600,00 € u 2025. godini, a odnose se uglavnom na prihode od kamata na depozite po viđenju.

Prihodi od nefinancijske imovine

Prihodi od nefinancijske imovine planirani su u iznosu od 820.300,00 €, a obuhvaćaju naknade za koncesije, prihode od zakupa i iznajmljivanja imovine, naknade za korištenje nefinancijske imovine i ostale prihode od nefinancijske imovine.

Unutar prihoda od nefinancijske imovine vrijednosno su najznačajniji prihodi od zakupa i iznajmljivanja imovine koji se u 2025. godini planiraju u iznosu od 650.000,00 €, a odnose se na prihode od zakupa poslovnog prostora u iznosu 280.000,00 €, prihode od zakupa građevinskog zemljišta koji iznose 350.000,00 €, prihode od najma stambenog prostora u iznosu 18.000,00 € te prihode od zakupa poljoprivrednog zemljišta u iznosu od 2.000,00 €. Značajno odstupanje u planiranju u odnosu na prethodnu godinu iskazuju prihodi od zakupa na turističkom zemljištu na kojemu su izgrađeni hoteli i turistička naselja. Temeljem Vladine Uredbe (NN 16/24.) na turističkom zemljištu na kojemu su izgrađeni hoteli i turistička naselja propisuje se naknada za korištenje zemljišta u turističke svrhe u iznosu od 1,50 € po četvornome metru zemljišta godišnje, dok se na dijelovima kampa u vlasništvu Republike Hrvatske propisuje početna cijena naknade korištenja zemljišta kampovima u rasponu od 1,26 € do najviše 2,00 € po četvornome metru zemljišta godišnje, ovisno o lokaciji i kategoriji kampa. U hotelima i turističkim naseljima zakupnina se dijeli na Fond za turizam kojemu pripada 40% naknade za korištenje zemljišta kao i općini/gradu (40%), dok županijama pripada 20% iznosa od naknade za zakup. U kampovima se naknada za zakupnine dijeli na Fond za turizam kojemu pripada 40% od iznosa naknade zakupa, zatim na državni proračun kojemu pripada 30% od naknade zakupa, dok preostali iznos dijele općina/grad u iznosu od 20% te županija u iznosu od 10%.

Naknade za koncesije planiraju se u iznosu od 131.000,00 €, a ostvaruju se naplatom naknade za koncesije za pomorsko dobro, od koncesija za dimjačarske usluge i za ostale koncesije.

Naknade za korištenje nefinancijske imovine procijenjene su u visini od 39.000,00 € u 2025. godini. Odnose se najvećim dijelom na prihode od spomeničke rente u iznosu od 18.000,00 €, a ostatak planiranog iznosa od 21.000,00 € odnosi se na prihode od ostalih naknada za korištenje nefinancijske imovine (radi se o pravu služnosti zemljišta za korištenje distribucijsko telekomunikacijske mreže koje uplaćuje HT-Hrvatski Telekom d.d. temeljem rješenja HAKOM-a).

Ostali prihodi od nefinancijske imovine se odnose na prihode od naknade za zadržavanje nezakonito izgrađenih zgrada u prostoru i planiraju se u iznosu 300,00 €.

2.1.4. Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknadama

Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, prihodi po posebnim propisima i prihodi od komunalnih doprinosa i komunalnih naknada ukupno se planiraju u 2025. godini u iznosu 1.229.100,00 €. U 2026. godini ti se isti prihodi planiraju u iznosu od 1.435.322,00 €, a u 2026. godini u iznosu od 1.358.452,00 €. Proračunom i projekcijama nisu planirana povećanja javnih davanja u dijelu komunalne naknade i komunalnog doprinosa.

Upravne i administrativne pristojbe

Upravne i administrativne pristojbe se planiraju u iznosu od 250.100,00 € u 2025. godini, a obuhvaćaju turističku pristojbu i administrativne pristojbe. Prihodi se planiraju temeljem procjena koje vrši Turistička zajednica Grada Cresa. Turistička pristojba planira se u 2025. godini u iznosu od 250.000,00 €.

Prihodi po posebnim propisima

Prihodi po posebnim propisima planiraju se u 2025. godini u iznosu od 79.000,00 €, a uključuju prihode vodnog gospodarstva, ostale nespomenute prihode te prihode po posebnim ugovorima (uplate po ugovorima prema programu poticane stanogradnje), prihode od vodnog doprinosa, prihode od refundacija šteta s naslova osiguranja te prihode od prenamjene poljoprivrednog zemljišta. Isto tako, ovi prihodi uključuju i prihode proračunskog korisnika koji se odnose na sufinanciranje cijene usluge koju uplaćuju roditelji - skrbnici na ime korištenja programa vrtića za djecu polaznike Dječjeg vrtića Girice Cres u iznosu od 10.000,00 €. U 2025. godini Grad Cres će pokrenuti novu nadstandardnu mjeru kao naj snažniju aktivnost u smjeru razvoja demografske politike, a to je besplatan vrtić.

Komunalni doprinosi i naknade

Komunalni doprinosi i komunalna naknada se u 2025. godini planiraju u iznosu od 900.000,00 €, što predstavlja povećanje za 170.000,00 € ili za 23% u odnosu na 2025. godinu. Komunalna naknada se planira u iznosu od 500.000,00 €, a komunalni doprinos u iznosu od 400.000,00 €. Očekuje se više ostvarenje prihoda od komunalne naknade zbog zaduživanja novih obveznika i hotelske kuće. Komunalna naknada ostvaruje se po osnovi naknade za poslovne i stambene prostore u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Komunalni doprinos naplaćuje se temeljem rješenja o komunalnom doprinosu koje se izdaje prije ishodovanja potvrde glavnog projekta, a obračunava po m³ novosagrađenog prostora.

2.1.5. Prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga i prihodi od donacija

Ovi prihodi se planiraju u 2025. godini u iznosu 80.250,00 €, u 2026. godini u iznosu 51.703,00 €, a u 2027. godini u iznosu od 53.296,00 €. Ova skupina prihoda se najvećim dijelom odnosi na vlastite prihode proračunskih korisnika koje oni ostvaruju obavljanjem svojih usluga i planiraju se u iznosu 12.250,00 € te na naknadu za fakturiranje režijskih troškova i usluga koje Grad Cres obavlja za Hrvatske vode. Ostatak planiranih sredstava odnosi se na prihode od donacija koji se planiraju i u proračunu i kod proračunskih korisnika u ukupnom iznosu od 51.000,00 €.

2.1.6. Kazne, upravne mjere i ostali prihodi

Prihodi od kazni i ostali prihodi planiraju se za 2025. godinu u iznosu od 62.000,00 €. U 2026. godini se planiraju u iznosu od 77.240,00 €, a u 2027. godini u iznosu od 79.505,00 €.

Prihodi od kazni planiraju se u 2025. godini u iznosu 17.000,00 €. Odnose se na kazne iz područja prometa, tj. nepropisno zaustavljenih i parkiranih vozila i poslova upravljanja prometom te na kazne vezane uz komunalni red.

Ostali prihodi se planiraju za 2025. godinu u iznosu od 45.000,00 €, a odnose se na prihode od naplate sudskih troškova i troškova ovrha, refundacije troškova i drugih prihoda.

2.1.7. Prihodi od prodaje nefinancijske imovine

Prihodi od prodaje nefinancijske imovine planiraju se u 2025. godini u iznosu od 602.000,00 € eura, što je više u odnosu na 2024. godinu za 397.885,00 € ili za 195%. U 2026. godini se planiraju u iznosu 397.990,00 €, a u 2027. godini u iznosu od 428.184,00 €.

Odnose se na prihode od prodaje zemljišta u iznosu od 400.000,00 € i prihode od prodaje stanova u ukupnom iznosu od 202.000,00 €, i to na prihode od prodaje stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo i prihode od prodaje stanova u vlasništvu Grada. Prodaja nekretnina vrši se nakon izrade elaborata procjene te iskaza interesa, a planira se prodaja imovine koja nije vezana uz redovno funkcioniranje Grada i zadovoljavanje javnih potreba. Očekuje se prodaja ošasne imovine, i to nekretnine u Miholašćici.

2.1.8. Primici od financijske imovine i zaduživanja

Primici od financijske imovine i zaduživanja u 2025. godini nisu planirani.

2.2. Rashodi i izdaci

Prijedlog rashoda i izdataka Proračuna Grada Cresa za 2025. godinu iznosi 7.540.550,00 €. Projekcija ukupnih rashoda i izdataka za 2026. godinu iznosi 7.966.816,00 €, a projekcija za 2027. godinu iznosi 6.396.060,00 €.

2.2.1. Rashodi po ekonomskoj klasifikaciji

Rashodi Proračuna Grada Cresa za 2025. godinu po ekonomskoj klasifikaciji, odnosno po vrsti troška mogu se pratiti u općem dijelu proračuna.

31 Rashodi za zaposlene odnose se na rashode službenika gradske uprave, Dječjeg vrtića Girice, Gradske knjižnice i čitaonice Frane Petrića i Creskog muzeja. Planira se iznos od 1.624.164,00 € što je 18% više u odnosu na Proračun 2024. godine. Povećanje je rezultat rasta osnovica plaća za Grad Cres i sve proračunske korisnike (uključujući i DVD) te s osnove povećanja plaća za 0,5% po osnovi minolog rada. Obuhvaćaju plaće, doprinose na plaće i ostale rashode za zaposlenike gradske uprave i proračunskih korisnika.

32 Materijalni rashodi obuhvaćaju naknade troškova zaposlenima, rashode za materijal i energiju, rashode za usluge, naknade troškova osobama izvan radnog odnosa i ostale nespomenute rashode poslovanja u ukupnom iznosu od 2.236.982,00 €.

U strukturi planiranih materijalnih rashoda u 2025. godini, najveći je udjel rashoda za usluge koji se planiraju u iznosu od 1.761.800,00 €. Rashodi za usluge se odnose na komunalne usluge, zakupnine, intelektualne usluge, usluge tekućeg i investicijskog održavanja objekata i druge rashode vezano uz objekte gradske uprave i svih proračunskih korisnika te na tekuće i investicijsko održavanje objekata komunalne infrastrukture (za održavanje zelenih površina, nerazvrstanih cesta, javne rasvjetle i drugo).

34 Financijski rashodi obuhvaćaju kamate za primljene kredite i ostale financijske rashode u ukupnom iznosu od 18.300,00 €. Unutar financijskih rashoda planiraju se rashodi za kamate za primljena dva dugoročna kredita koja Grad Cres otplaćuje, rashodi za bankarske usluge, usluge platnog prometa i ostali nespomenuti financijski rashodi.

35 Subvencije su planirane u iznosu od 22.000,00 € i predstavljaju rashode koji se odnose na potpore poduzetništvu kroz sufinanciranje raznih poduzetničkih projekata i programa na temelju javnog poziva kao i poticaje u poljoprivredi.

37 Naknade građanima i kućanstvima planirane su u ukupnom iznosu od 226.000,00 €.

Naknade građanima i kućanstvima se najvećim dijelom odnose na naknade unutar socijalnog programa Grada Cresa. Osim toga, unutar ove skupine rashoda planiraju se još i rashodi za stipendije učenicima i studentima, novčana donacija za novorođenu djecu, dodatne naknade za umirovljenike, usluge izvaninstitucijske skrbi, briga u kući na području Grada Cresa.

38 Ostali rashodi obuhvaćaju rashode za programe u zdravstvu i školstvu, za aktivnosti Crvenog križa, aktivnosti udruga s područja Grada Cresa te kapitalne pomoći trgovačkom društvu Komunalne usluge Cres Lošinj d.o.o. za radove na groblju i sufinanciranje nabave komunalnog stroja za usitnjavanje. Planirani su u ukupnom iznosu od 648.168,00 €.

41 i 42 Rashodi za nabavu nefinancijske imovine obuhvaćaju rashode za nabavu proizvedene i neproizvedene dugotrajne imovine u ukupnom iznosu od 2.764.936,00 € u 2025. godini. U 2026. se planiraju u iznosu od 3.590.198,00 €, a u 2027. godini u iznosu od 1.994.058,00 €. Veliki iznosi planiranih kapitalnih rashoda u idućem razdoblju odnose se na značajne infrastrukturne projekte Grada Cresa od kojih je najznačajniji izgradnja vatrogasnog doma, uređenje partera Sv.Sidar - Ante Tentora, izgradnja kadrovskih stanova te uređenje kulturnog centra "Susajda".

Rashodi vezani uz otkup zemljišta, odnosno nabavu neproizvedene dugotrajne imovine odnose se na pripremu lokacija za gradske investicije na predjelu Melin, Volnik i u Martinšćici.

Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine odnose se na izgradnju građevinskih objekata, nabavu nematerijalne proizvedene imovine (izrada projekata), nabavu opreme i knjiga.

54 Izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova planiraju se u iznosu od 283.350,00 € u 2025. godini te se takva dinamika planira i u 2026. i u 2027. godini prema otplatnom planu kredita. Ovi se izdaci planiraju za otplatu dospjele glavnice po osnovi ranije primljenih kredita i zajmova.

2.2.2. Rashodi i izdaci po izvorima financiranja

Proračunska klasifikacija po izvorima financiranja omogućuje praćenje korištenja sredstava ostvarenih temeljem naplate različitih prihoda. Za svaki prihod određeno je uz koji se izvor financiranja veže, a rashodi po izvorima se izvršavaju u skladu s utvrđenim planom i ostvarenjem prihoda iz kojih se financiraju.

Osnovni izvori financiranja su: opći prihodi i primici, vlastiti prihodi i namjenski prihodi i primici (prihodi za posebne namjene, pomoći, donacije, prihodi od prodaje ili zamjene nefinancijske imovine i naknade s naslova osiguranja te namjenski primici).

Zakonom o proračunu daje se fleksibilnost u izvršavanju rashoda i izdataka koji se financiraju iz izvora: vlastiti prihodi i namjenski prihodi i primici, na način da se propisuje mogućnost njihova izvršavanja u iznosima većim od planiranih, a ograničenje se postavlja na razinu ostvarenja prihoda. Dodatno, neiskorišteni prihodi iz ovih izvora u jednoj godini mogu se prenijeti i trošiti u sljedećoj proračunskoj godini.

Prihodi i rashodi su razvrstani u sljedeće skupine i planiraju se u sljedećim iznosima:

- 1 Opći prihodi i primici** (obuhvaćaju porezne prihode) u visini od 4.030.100,00 €,
- 3 Vlastiti prihodi** (uključuju: prihod od zakupa poslovnog prostora, najma stanova, naknade za pravo puta, ostale prihode, kazne za prekršaje u prometu, ostale kazne) Grada Cresa u visini od 748.700,00 €, a vlastiti prihodi proračunskih korisnika u visini od 22.250,00 €,
- 4 Prihodi za posebne namjene** (obuhvaćaju: prihode po posebnim ugovorima, prihode vodnog gospodarstva, prihode s naslova osiguranja, koncesije na pomorskom dobru, ostale koncesije, spomeničku rentu, prihode od zakupa građevinskog zemljišta, prihode od zakupa poljoprivrednog zemljišta, prihode od naknade za legalizaciju, turistička pristojba, komunalni doprinosi, komunalna naknada) u visini od 1.370.300,00 €. Navedeni prihodi razvrstani su i raspoređeni na strani rashoda prema utvrđenoj namjeni,
- 5 Pomoći** (obuhvaćaju tekuće i kapitalne pomoći iz državnog i županijskog proračuna, zatim pomoći koje ostvaruju proračunski korisnici te kapitalne pomoći iz državnog proračuna temeljem prijenosa sredstava EU) u visini od 999.550,00 €,
- 6 Donacije** (obuhvaćaju tekuće donacije Grada Cresa i tekuće donacije proračunskih korisnika) u visini od 51.000,00 €,
- 7 Prihodi od prodaje ili zamjene nefinancijske imovine i naknade s naslova osiguranja** (obuhvaćaju prihode od prodaje građevinskog zemljišta, prodaje nekretnina i opreme, otkupa stanova) u visini od 602.000,00 €.

2.2.2. Rashodi po funkcijskoj klasifikaciji

Funkcijska klasifikacija razvrstava samo rashode JLP(R)S (bez izdataka) u skladu s njihovom namjenom, organizirane i razvrstane prema ulaganjima sredstava u djelatnosti: opće javne usluge, javni red i sigurnost, ekonomske poslove, zaštitu okoliša, unapređenje stanovanja i zajednice, zdravstvo, rekreaciju, kulturu i religiju, obrazovanje i socijalnu zaštitu.

Rashodi prema funkcijskoj klasifikaciji planirani su u sljedećim iznosima:

- 01 Opće javne usluge: 1.085.880,00 €
- 03 Javni red i sigurnost: 691.000,00 €
- 04 Ekonomski poslovi: 382.935,00 €
- 05 Zaštita okoliša: 105.910,00 €
- 06 Usluge unapređenja stanovanja i zajednice: 2.297.470,00 €
- 07 Zdravstvo: 100.898,00 €

08 Rekreatija, kultura i religija: 1.539.460,00 €

09 Obrazovanje: 1.169.097,00 €

10 Socijalna zaštita: 167.900,00 €

2.2.3. Rashodi po organizacijskoj klasifikaciji

Organizacijska klasifikacija uspostavljena je definiranjem razdjela, glava i proračunskih korisnika.

Proračun Grada Cresa za 2025. godinu podijeljen je na dva razdjela, s tim da su razdjeli u kojima su raspoređeni proračunski korisnici podijeljeni na više glava. U skladu s navedenim, proračun ima sljedeće razdjelje za koje se planiraju sredstva u sljedećem iznosu:

1. Gradsko vijeće i Ured Gradonačelnika: 107.760,00 €

2. Jedinствeni upravni odjel: 7.716.140,00 €.

2.3. Račun financiranja

Slijedi prikaz sažetka Računa financiranja:

Račun financiranja	Proračun 2025.	Projekcija 2026.	Projekcija 2027.
Izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova	283.500,00	283.350,00	283.350,00
Primici od financijske imovine i zaduživanja	0,00	0,00	0,00
Razlika primitaka i izdataka	-283.350,00	-283.350,00	-283.350,00

3. OBRAZLOŽENJE POSEBNOG DIJELA PRORAČUNA GRADA CRESA

RAZDJEL: GRADSKO VIJEĆE I URED GRADONAČELNIKA

GLAVA 1: GRADSKO VIJEĆE I IZVRŠNA VLAST

PROGRAM: DONOŠENJE AKATA IZ DJELOKRUGA PREDSTAVNIČKOG I IZVRŠNOG TIJELA

Gradsko vijeće Grada Cresa konstituirano je na sjednici 9. srpnja 2021. godine. Vijećničku dužnost u Gradskom vijeću Grada Cresa obnaša 13 vijećnika. Nadležnosti Gradskog vijeća i Gradonačelnika utvrđene su Zakonom o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, Statutom Grada Cresa te ostalim propisima.

Program/Aktivnost	Proračun 2025.	Projekcija 2026.	Projekcija 2027.
Predstavnička i izvršna tijela	21.600,00	21.620,00	21.640,00
Reprezentacija i ostale aktivnosti (suradnja s JLS)	16.000,00	16.500,00	17.000,00
Nabava opreme	1.000,00	2.550,00	2.601,00
Prigodna blagdanska događanja	12.000,00	12.500,00	13.000,00

CILJ PROGRAMA: Cilj programa je osigurati organizacijske, materijalne i druge uvjete za redovan rad Gradskog vijeća i Gradonačelnika, (sjednice Gradskog vijeća, prijemi, sastanci), izradu i dostavu potrebnih materijala za sjednice, izradu, dostavu i objavu zaključaka i odluka sa sjednica kao i organizaciju protokolarnih aktivnosti, poslovi u svezi ostvarivanja prava na pristup informacijama i zaštite osobnih podataka, objavljivanja i izdavanja službenog glasila Grada Cresa, informiranja građana putem medija i gradskih web portala.

Programom se omogućava redovno izvršavanje poslova iz djelokruga rada Gradonačelnika. U cilju ostvarivanja javnosti rada Gradskog vijeća i Gradonačelnika te ispunjenja formalno-pravnog preduvjeta za pravnu obvezivost akata i stupanja na snagu, Grad Cres izdaje vlastito službeno glasilo „Službene novine Grada Cresa“.

POKAZATELJI USPJEŠNOSTI: Pokazatelj uspješnosti je pravodobno donošenje odluka te usklađivanje općih akata sa zakonom, kako bi se osigurali uvjeti za pružanje javnih usluga iz nadležnosti Grada, redovno održavanje sjednica predstavničkog tijela i radnih tijela predstavničkog tijela, objava akata koje donose tijela Grada u Službenim novinama i na web stranicama, pravovremeno pripremanje materijala za sjednice Gradskog vijeća i njegovih radnih tijela te Kolegija Gradonačelnika.

Pokazatelji uspješnosti	Definicija-jedinica	Polazna vrijednost 2024.	Ciljana vrijednost 2025.	Ciljana vrijednost 2026.	Ciljana vrijednost 2027.
Redovno održavanje sjednica Gradskog vijeća	Broj sjednica	9	10	10	11
Broj kolegija Gradonačelnika	Broj kolegija	10	12	12	12
Organizacija blagd. događanja i ljetnih manifestacija	Broj događanja	5	6	6	6

Aktivnost: Predstavnička i izvršna tijela: obuhvaća naknade za rad predstavničkih tijela i izvršne vlasti, odbora, troškove službenih putovanja i dio materijalnih troškova.

Aktivnost: Reprezentacija i ostale aktivnosti: obuhvaća troškove reprezentacije i suradnje s ostalim jedinicama lokalne samouprave te se financiraju protokolarni aktivnosti Gradonačelnika i Gradskog vijeća.

Aktivnost: Prigodna blagdanska događanja: obuhvaća troškove ispraćaja Stare godine, gostovanje predstava i koncerata, troškove uz obilježavanje Dana Grada te ostala prigodna događanja.

Kapitalni projekt: Nabava opreme: Planira se nabava nove informatičke opreme za rad gradskih vijećnika.

PROGRAM: RAZVOJ CIVILNOG DRUŠTVA I POLITIČKIH STRANAKA

Program/Aktivnost	Proračun 2025.	Projekcija 2026.	Projekcija 2027.
Osnovne funkcije stranaka i civilnog društva	3.160,00	3.673,00	4.186,00
Izbori	35.000,00	0,00	0,00

CILJ PROGRAMA: Sustavno djelovanje političkih stranaka i promicanje političkog djelovanja.

POKAZATELJI USPJEŠNOSTI: Uključivanje građana u demokratske procese i odlučivanje putem političkih stranaka.

Pokazatelji uspješnosti	Definicija - jedinica	Polazna vrijednost 2024.	Ciljana vrijednost 2025.	Ciljana vrijednost 2026.	Ciljana vrijednost 2027.
Uključivanje građana u rad političkih stranaka	Broj stranaka	8	9	9	9

Aktivnost: Osnovne funkcije stranaka i civilnog društva: odnosi se na rashode za financiranje rada političkih stranaka, Savjeta mladih te Dječjeg gradskog vijeća. Sredstva za financiranje političkih stranaka zastupljenih u Gradskom vijeću osiguravaju se u Proračunu sukladno Zakonu o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe i Odluci o raspoređivanju sredstava za rad političkih stranaka i planirana su u iznosu od 2.500,00 €.

Aktivnost: Izbori: u 2025. godini održati će se lokalni izbori, odnosno izbori za članove Gradskog vijeća Grada Cresa i Gradonačelnika. Cilj je osigurati sve preduvjete za nesmetano provođenje izbora te su osigurana sredstva za rad biračkih odbora, gradskog izbornog povjerenstva i izborne promidžbe.

GLAVA 2: MJESNI ODBORI

PROGRAM: MJESNA SAMOUPRAVA

Program/Aktivnost	Proračun 2025.	Projekcija 2026.	Projekcija 2027.
Djelokrug rada MO	19.000,00	19.932,00	20.347,00

CILJ PROGRAMA: Cilj programa je osiguravanje uvjeta za funkcioniranje mjesne samouprave kroz redovne aktivnosti mjesnih odbora te zadovoljavanje potreba lokalnog stanovništva.

POKAZATELJI USPJEŠNOSTI: Uspješnost u provođenju vidi se u aktivnom uključivanju građana u rješavanje lokalnih problema i potreba.

Pokazatelji uspješnosti	Definicija - jedinica	Polazna vrijednost 2024.	Ciljana vrijednost 2025.	Ciljana vrijednost 2026.	Ciljana vrijednost 2027.
Redovne aktivnosti mjesnih odbora (prijedlozi novih aktivnosti)	Broj sastanaka/sjednica	3	4	4	4

Aktivnost: Djelokrug rada MO: za Mjesne odbore planira se 19.000,00 € proračunskih sredstava kojima će se financirati različite programske aktivnosti ukupno 5 mjesnih odbora u koje su uključeni materijalni troškovi, troškovi reprezentacije, troškovi tekućeg održavanja, troškovi energije te organizacija proslava i ekoloških akcija. U 2025. godini osigurava se po svakom mjesnom odboru 3.800,00 € proračunskih sredstava, što je do sada najviši iznos s kojim raspolaže pojedina mjesna samouprava.

RAZDJEL: JEDINSTVENI UPRAVNI ODJEL

GLAVA 1: JEDINSTVENI UPRAVNI ODJEL

PROGRAM: JAVNA UPRAVA

Program/Aktivnost	Proračun 2025.	Projekcija 2026.	Projekcija 2027.
Stručne službe	587.180,00	590.044,00	605.094,00
Materijalni troškovi	306.700,00	310.808,00	316.047,00
Nabava opreme za gradsku upravu	15.000,00	14.076,00	14.357,00
Sudski postupci i nagodbe	5.000,00	5.000,00	5.000,00

CILJ PROGRAMA: Djelotvorno izvršavanje poslova iz djelokruga rada te provođenje programa, projekata i aktivnosti iz nadležnosti. Provoditi politiku plaća i drugih materijalnih prava zaposlenika Grada Cresu u skladu sa smjernicama Ministarstva financija Republike Hrvatske i proračunskim mogućnostima. Cilj je ustrojiti učinkovito upravljanje proračunskim sredstvima Grada Cresa, stvoriti učinkovit i transparentan sustav proračuna Grada Cresa sa zakonskim propisima i suvremenim standardima financijskog upravljanja, redovito podmirivati financijske obveze prema zaposlenicima, korisnicima proračuna i drugim subjektima koji posluju s Gradom.

POKAZATELJI USPJEŠNOSTI: Nesmetano izvršavanje upravnih, stručnih i ostalih poslova u upravnim tijelima Grada, što je preduvjet realizacije proračuna u planiranoj visini te redovito podmirivati sve financijske obveze prema zaposlenicima gradske uprave.

Pokazatelji uspješnosti	Definicija-jedinica	Polazna vrijednost 2024.	Ciljana vrijednost 2025.	Ciljana vrijednost 2026.	Ciljana vrijednost 2027.
Nesmetano obavljanje upravnih/neupravnih i stručnih poslova	Broj upravnih i neupravnih predmeta	5.517	5.600	5.700	5.800
Digitalizacija internih poslovnih procesa	Broj digitaliziranih poslovnih procesa	8	10	12	20

Aktivnost: Stručne službe: obuhvaća rashode za plaće i doprinose za stručne službe i izvršnu vlast.

Aktivnost: Materijalni troškovi: uključuju troškove službenih putovanja, stručnog usavršavanja zaposlenika, nabavke uredskog materijala, troškove električne energije i motornog benzina, usluge telefona, interneta i pošte, objavljivanje raznih natječaja, opskrbu vodom, odvoz smeća, računalne usluge, obvezne i preventivne zdravstvene preglede zaposlenika, troškove Porezne uprave u visini od 1% poreza na dohodak na ime naplate tog prihoda, bankarske usluge i usluge platnog prometa te ostale usluge (grafičke i tiskarske usluge, vodoprivredna naknada, sudske pristojbe, troškovi uknjižbe). Procjenjuje se rast materijalnih troškova u odnosu na 2024. godinu zbog uvođenja naknade za obračun poreza na nekretnine.

Kapitalni projekt: Nabava opreme: planira se nabava računalne opreme u visini od 5.000,00 €, trošak uredske opreme i namještaja u visini od 8.000,00 € (arhivski ormari i uredski namještaj) te nabavku novih telefona i mobitela u iznosu od 2.000,00 €.

Aktivnost: Sudski postupci i nagodbe: planira se iznos od 5.000,00 € za troškove sudskih postupaka i eventualnih nagodbi.

PROGRAM: ODRŽAVANJE KOMUNALNE INFRASTRUKTURE

Program/Aktivnost	Proračun 2025.	Projekcija 2026.	Projekcija 2027.
Održavanje građevina javne namjene	10.500,00	10.710,00	10.924,00
Komunalno i prometno redarstvo	18.500,00	18.984,00	19.418,00
Komunalne akcije	30.000,00	30.500,00	31.000,00
Javna rasvjeta	133.350,00	134.850,00	136.360,00
Program održavanja komunalne infrastrukture	565.450,00	593.879,00	602.477,00

CILJ PROGRAMA: Cilj programa je usklađenim zahvatima na javnim površinama osigurati svrhovito, trajno i kvalitetno obavljanje komunalnih djelatnosti, osigurati održavanje komunalnih objekata i uređaja u stanju funkcionalne sposobnosti, a sve radi postizanja zadovoljavajućeg nivoa komunalnog uređenja i komunalne opremljenosti grada. Cilj je pravovremenim zahvatima na komunalnoj infrastrukturi smanjiti direktne i indirektno štete koje mogu nastati kao posljedica nepravovremenih postupanja te postići sigurnost, povećati vijek trajanja komunalne infrastrukture, podići standard i kvalitetu, a građanima omogućiti korištenje funkcionalne i svrhovite komunalne infrastrukture i uređenih javnih gradskih površina. Programom se realiziraju komunalne djelatnosti: odvodnja atmosferskih voda, održavanje čistoće u dijelu koji se odnosi na čišćenje javnih površina, održavanje javnih površina, održavanje nerazvrstanih cesta, održavanje groblja i javne rasvjete. Program održavanja komunalne infrastrukture usvaja se kao zasebna točka na Gradskom vijeću.

POKAZATELJI USPJEŠNOSTI: Vidljivi su ukoliko je komunalna infrastruktura u funkcionalnom stanju i standard održan te produljen vijek trajanja objekata i uređaja komunalne infrastrukture.

Pokazatelji uspješnosti	Definicija-jedinica	Polazna vrijednost 2024.	Ciljana vrijednost 2025.	Ciljana vrijednost 2026.	Ciljana vrijednost 2027.
Održavanje kom. infrastrukture iznad minimalnog standarda	Javna rasvjeta (broj rasvjetnih tijela)	1.460	1.475	1.495	1.515
	Nerazvrstane ceste (m)	143.652	143.800	144.000	144.200
	Javne zelene površine (m ²)	63.500	64.000	64.500	65.000
	Održavanje čistoće javne površine (m ²)	112.442,20	113.000,00	113.500,00	114.000,00
Prijedlog komunalnih akcija	Broj zahtjeva	31	35	40	45

Aktivnost: Održavanje građevina javne namjene: uključuje održavanje fontane, spomenika i ostalih javnih površina.

Aktivnost: Komunalno i prometno redarstvo: Tijekom 2019. godine uspostavljen je rad komunalnog i prometnog redarstva. Troškovi se odnose na uklanjanje protupravno postavljenih objekata, na radove za sanaciju objekta koji predstavljaju javnu opasnost te za rashode nastale po intervencijama na osnovu naloga komunalnog redara, a sve prema zakonskim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, Zakona o građevinskoj inspekciji, Zakona o zaštiti životinja i Zakona o održivom gospodarenju otpadom. Nadalje, uključeni su troškovi uspostave i održavanja informatičkog sustava za prometno redarstvo (4.500,00 €) te "bijeke patrole" u iznosu od 2.000,00 € koju će Grad Cres zajednički financirati s Turističkom zajednicom Grada Cresa.

Aktivnost: Komunalne akcije: Grad Cres se u 2023. godini, zajedno s Udrugom gradova uključio u projekt Zajedničkog planiranja proračuna (participativnog budžetiranja). Zajedničkim planiranjem proračuna građani dobivaju mogućnost da svake godine izravno odlučuju o tome koje će se male komunalne akcije provesti u njihovoj ulici ili mjesnom odboru a gradska uprava dobiva bolji uvid u potrebe na terenu. Sve rezultira povećanjem razine povjerenja između građana i gradske uprave. Ove godine Grad Cres je ušao u intezivni program zajedničkog planiranja i pri tom je Udruga gradova osigurala iz vlastitih izvora sredstva za promociju projekta. Nakon predstavljanja projekta u svibnju 2024. godine, pristigao je 31 prijedlog malih komunalnih akcija, od kojih će se samo pojedini prijedlozi uvrstiti za realizaciju u Proračunu za 2025. godinu, a to će odlučiti građani glasovanjem.

Aktivnost: Javna rasvjeta: obuhvaća planirane troškove javne rasvjete, i to za opskrbu energijom (35.000,00 €), održavanje javne rasvjete (25.000,00 €), za materijal i dijelove za javnu rasvjetu (10.000,00 €) te troškove naknade za energetske uslugu (63.350,00 €). Za poslove održavanja javne rasvjete ugovor je sklopljen s tvrtkom Infopal d.o.o. Poslovi zamjene javne rasvjete novom led rasvjetom izvedeni su u 2019. godini, a povjereni su tvrtki Experta grupa d.o.o. kojoj se mjesečno isplaćuje naknada za energetske uslugu. U sljedećoj godini i dalje se planira nastavak postavljanja solarnih lampi i modernizacije javne rasvjete sve u cilju uštede na potrošnji električne energije.

Aktivnost: Program održavanja komunalne infrastrukture: obuhvaća održavanje komunalne infrastrukture prema Programu održavanja komunalne infrastrukture. Grad Cres ima sklopljene ugovore za komunalne usluge s tvrtkom Komunalne usluge Cres Lošinj d.o.o., za održavanje građevina javne

odvodnja s tvrtkom Vodoopskrba i odvodnja Cres Lošinj d.o.o., a za održavanje nerazvrstanih cesta s tvrtkom Elektro-voda d.o.o. Održavanje čistoće, javnih i zelenih površina izvršavati će se po Godišnjem planu i programu pružanja zajedničkih komunalnih usluga za Grad Cres u 2025. godini. Održavanje nogometnog igrališta Dari obuhvaća radove na održavanju travnjaka i opreme u planiranom iznosu od 33.750,00 € te troškove opskrbe vodom u iznosu 20.000,00 €. Izvješće o izvršenju programa usvaja se kao posebna točka na Gradskom vijeću.

PROGRAM: UPRAVLJANJE IMOVINOM

Program/Aktivnost	Proračun 2025.	Projekcija 2026.	Projekcija 2027.
GIS Grada Cresa	9.000,00	9.000,00	9.000,00
Poslovni i stambeni prostor	204.400,00	212.146,00	217.019,00
Oprema	45.000,00	5.000,00	5.000,00
Interpretacijski centar Creski kaić	185.000,00	0,00	0,00
Implementacija Smart parking sustava videonadzora	30.000,00	0,00	0,00

CILJ PROGRAMA: Cilj programa je briga o nekretninama u vlasništvu Grada Cresa, sanacija na poslovnim i stambenim prostorima u vlasništvu Grada Cresa kako bi bili u funkciji te postepeno uvoditi pametna rješenja za pametan grad.

POKAZATELJI USPJEŠNOSTI: Tijekom godine tekuće održavanje poslovnog i stambenog prostora izvršavat će se prema Programu koji je usvojen od strane Gradonačelnika. Održavanjem se postiže funkcionalnost prostora.

Pokazatelji uspješnosti	Definicija-jedinica	Polazna vrijednost 2024.	Ciljana vrijednost 2025.	Ciljana vrijednost 2026.	Ciljana vrijednost 2027.
Funkcionalnost poslovnog i stambenog prostora	Broj građevinskih intervencija u poslovnom i stambenom prostoru	9	11	12	16
	Broj jedinica koje se koriste	80	82	84	86

Kapitalni projekt: GIS Grada Cresa: Nastavlja se ažuriranje i nadogradnja GIS-a Grada Cresa, kao alata za sustavno unapređenje vođenja baze podataka u iznosu od 9.000,00 €. Planira se izrada digitalnih orto-foto snimaka područja naselja Beli i Martinšćica, izrada prostorne baze podataka stupova javne rasvjete te implementacija dijela postojeće prostorno planske dokumentacije u GIS sustav.

Aktivnost: Poslovni i stambeni prostor: Obuhvaća materijal za tekuće i investicijsko održavanje, usluge vještačenja, održavanje poslovnog i stambenog prostora, troškove električne energije za javne i poslovne prostore, utrošak vode na javnim prostorima, ostale intelektualne usluge (pristup zakonskim propisima, održavanje web stranice, ovjere potpisa kod javnog bilježnika, konzultantske usluge) premije osiguranja, zatim razne komunalne usluge, troškove pripravnosti veterinarske službe, pogrebne usluge prijevoza prema nalogu mrtvozornika za osobe za koje se vrši obdukcija, trošak sitnog inventara i auto guma, povrat udjela od 55% od prodaje stanova na kojima postoji stanarsko parvo, a sve u ukupnom iznosu od 204.400,00 €. Osnovni je cilj ove aktivnosti osigurati adekvatno održavanje stanova i poslovnog prostora kojima upravlja Grad Cres.

Kapitalni projekt: Oprema: Predlaže se nabava urbane opreme (oglasnih ploča, koševa za otpatke, držača za bicikle i klupica) u iznosu od 45.000,00 €.

Tekući projekt: Interpretacijski centar Creski kaić: Grad Cres planira 185.000,00 € proračunskih sredstava izdvojiti za nastavak uređenja interpretacijskog centra na Trgu Frane Petrića za predstavljanje i valorizaciju pomorske i brodograditeljske baštine našeg područja. Dio troška postava interpretacijskog centra bit će financiran iz županijskog i državnog proračuna.

Kapitalni projekt: Implementacija Smart parking sustava videonadzora: Nastavlja se i dalje uvođenje pametnih rješenja za Cres te se predlaže iznos od 30.000,00 € za učinkovite i djelotvorne sustave upravljanja parkingom.

PROGRAM: VATROGASTVO, ZAŠTITA I SPAŠAVANJE

Program/Aktivnost	Proračun 2025.	Projekcija 2026.	Projekcija 2027.
Službe spašavanja	2.000,00	2.100,00	2.200,00
Civilna zaštita	1.000,00	1.020,00	1.040,00
Protupožarna zaštita	165.000,00	185.000,00	190.000,00

CILJ PROGRAMA: Ovaj program objedinjuje aktivnosti stožera civilne zaštite, aktivnosti angažiranih redovnih snaga u zaštiti i spašavanju te financiranje vatrogasne djelatnosti. Cilj programa je osigurati protupožarnu zaštitu i sustav civilne zaštite na području Grada Cresa te unaprijediti sustav zaštite i spašavanja na otoku. Prilikom realizacije programa prate se sljedeći pokazatelji uspješnosti: broj intervencija u tekućoj godini, rad na preventivi, opremanje vatrogasaca osobnom zaštitnom opremom, brzina izlaska na teren po pozivu.

POKAZATELJI USPJEŠNOSTI: Osigurani su uvjeti za nesmetano obavljanje intervencija na području Grada Cresa usvajanjem plana motrenja, ophodnje, dojave i dežurstva za vrijeme protupožarne sezone te ostalih akata u sklopu protupožarne zaštite i zaštite i spašavanja, a osobito broj osposobljenih članova dobrovoljnog vatrogasnog društva.

Pokazatelji uspješnosti	Definicija-jedinica	Polazna vrijednost 2024.	Ciljana vrijednost 2025.	Ciljana vrijednost 2026.	Ciljana vrijednost 2027.
Broj osposobljenih članova DVD-a	Broj	20	22	25	27

Aktivnost: Službe spašavanja: Predlaže se financiranje djelatnosti Hrvatske gorske službe spašavanja u iznosu od 2.000,00 €.

Aktivnost: Civilna zaštita: Rashodi se odnose na eventualne potrebe Stožera civilne zaštite.

Aktivnost: Protupožarna zaštita: Aktivnost je planirana u visini od 165.000,00 € i predstavlja rashode u skladu sa zakonskim obvezama o visini izdvajanja proračunskih sredstava za potrebe vatrogastva, i to rashoda za zaposlene, materijalnih rashoda i rashoda za opremanje vatrogasne postrojbe. U Proračunu Grada Cresa za 2025. predviđeno je povećanje sredstava od 18% za Dobrovoljno vatrogasno društvo Cres radi usklađenja plaća za 4 profesionalna vatrogasca sukladno Pravilniku o klasifikaciji radnih mjesta profesionalnih vatrogasaca, mjerilima za njihovo utvrđivanje i koeficijentima složenosti poslova (NN 46/23.), provedbenog plana za unaprjeđenje zaštite od požara kao i za otplatu leasinga za nabavu vatrogasne cisterne.

PROGRAM: POMORSKO DOBRO

Program/Aktivnost	Proračun 2025.	Projekcija 2026.	Projekcija 2027.
Upravljanje pomorskim dobrom	85.000,00	90.320,00	95.598,00
Upravljanje pomorskim dobrom – projektna dokumentacija	20.000,00	10.000,00	10.000,00
Uređenje šetnice i plaže od samostana sv. Petra do Grabra	20.000,00	250.000,00	600.000,00

CILJ PROGRAMA: Cilj programa je održavati pomorsko dobro sredstvima naknade za koncesijska odobrenja, održavati postojeće objekte, muliće, staze, javnu rasvjetu i urbanu opremu u pojasu pomorskog dobra. Opći ciljevi navedenog programa su sljedeći: postizanje zadovoljavajućeg nivoa uređenosti obalnog pojasa, s naročitim naglaskom na kupališta, koja koristi veliki broj građana Grada Cresa i turista.

POKAZATELJI USPJEŠNOSTI: Pokazatelji uspješnosti vide se u uređenosti i opremljenosti pomorskog dobra.

Pokazatelji uspješnosti	Definicija-jedinica	Polazna vrijednost 2024.	Ciljana vrijednost 2025.	Ciljana vrijednost 2026.	Ciljana vrijednost 2027.
Održavanje pomorskog dobra	Broj aktivnosti	7	8	8	9
Kvaliteta mora i plaža	Razvrstavanje mora za kupanje	Izvršno	Izvršno	Izvršno	Izvršno

Aktivnost: Upravljanje pomorskim dobrom: obuhvaća radove na održavanju prema Programu održavanja pomorskog dobra. Za realizaciju programa koriste se sredstva od koncesija na pomorskom dobru i naknade od koncesijskih odobrenja prema Programu održavanja pomorskog dobra, kojeg donosi Gradonačelnik, za ugradnju solarnih lampi na šetnicama, dohranjivanje plaža, postavljanje psiholoških barijera na kupalištima, sanaciju obalnih zidova/mulića/pristaništa, najam eko wc-a u Valunu i Miholašici, hitne intervencije na pomorskom dobru i drugo.

Kapitalni projekt: Upravljanje pomorskim dobrom – projektna dokumentacija: Planira se izrada projektne dokumentacije za glavni projekt uređenja partera Lungomare uz zapadnu luku Cres, idejnog projekta uređenja plaže od predjela Grabar do Marine te glavnog projekta uređenja šetnice do rta Križice.

Kapitalni projekt: Uređenje šetnice i plaže od samostana sv. Petra do Grabra: U 2025. godini planira se započeti s uređenjem šetnice i plaže prema glavnom projektu i ishodovanoj građevinskoj dozvoli.

PROGRAM: ZAŠTITA OKOLIŠA

Program/Aktivnost	Proračun 2025.	Projekcija 2026.	Projekcija 2027.
Smart City rješenja	52.000,00	0,00	0,00
LIFE Islet	19.500,00	9.750,00	0,00
Zaštita okoliša i uređenje naselja	74.000,00	75.972,00	77.786,00
Zaštita okoliša javne potrebe	3.200,00	3.302,00	3.388,00
Energetska potpora građanima i kućanstvima	4.900,00	4.900,00	4.900,00

CILJ PROGRAMA: Cilj programa je realizirati i poticati sve aktivnosti koje se odnose na zaštitu okoliša, sanaciju divljih odlagališta, preventivne mjere dezinfekcije i deratizacije te sanitarne sječe stabala i ostale komunalne usluge.

POKAZATELJI USPJEŠNOSTI: Pokazatelji uspješnosti vidljivi su kroz smanjeni broj divljih odlagališta otpada, uređeni okoliš i uštedu energije.

Pokazatelji uspješnosti	Definicija-jedinica	Polazna vrijednost 2024.	Ciljana vrijednost 2025.	Ciljana vrijednost 2026.	Ciljana vrijednost 2027.
Sanacija divljih odlagališta	Broj	1	2	2	2
Aplicirani zahtjevi za energetska potporu	Broj	3	6	8	10

Kapitalni projekt: Smart City rješenja: Kao jedan od strateških ciljeva iz Mandatnog plana je zelena i digitalna tranzicija koji uključuje područje „Digitalna javna uprava“ i područje „Klimatske promjene i zelena tranzicija“ u sklopu kojih će se nabaviti radarski mareograf (uređaj za mjerenje visine razine mora) i digitalni sustav za prijavu komunalnih i raznih nedostataka na području Grada Cresa. Nabava ovih Smart City rješenja sufinancirana je od Fonda za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost.

Tekući projekt: LIFE Islet: Projekt LIFE ISLET – Inovativna podrška za lokalnu energetska tranziciju predvođenu građanima. Na malim otocima, Zajednice obnovljivih izvora energije (*Renewable Energy Communities* – RECs), kako su definirane u Direktivi (EU) 2018/2001, mogu ubrzati proces dekarbonizacije omogućavajući prevladavanje nekih tehničkih i netehničkih prepreka tipičnih za otoke. Projekt ISLET uključuje tri pilot otoka, u Grčkoj, Italiji i Hrvatskoj, u dizajniranju modela primjenjivog na malim otocima, a za podršku lokalnim vlastima u suradnji s inicijativama koje vode građani. Projekt ukupne vrijednosti 1.504.720,67 € provoditi će se od 1. listopada 2023. do 30. rujna 2026. (36 mjeseci)

a kroz Proračun Grada Cresa, zajedno sa sredstvima namijenjenim Otočnoj razvojnoj agenciji, u tom će se trogodišnjem razdoblju povući oko 60.000,00 € europskih sredstava.

Aktivnost: Zaštita okoliša i uređenje naselja: obuhvaća troškove deratizacije i dezinfekcije (16.000,00 €), izdatke za dekorativnu blagdansku rasvjetu (25.000,00 €), sanaciju divljih odlagališta (3.000,00 €) i zaštitu standarda na selu (30.000,00 €). Zaštita standarda na selu podrazumijeva subvencioniranje prijevoza vode u naselja koja nisu spojena na vodoopskrbni sustav Grada Cresa, održavanje lokalnih autobusnih linija tvrtki Autotrans d.o.o., opskrbu naselja u kojima nema trgovine živežnim namirnicama prema izvješćima mjesnih odbora te čišćenje ambulante u Martinšćici.

Aktivnost: Zaštita okoliša javne potrebe: kao javna potreba financiraju se udruge koje djeluju na zaštiti okoliša. Raspored sredstava vrši se prema konačnoj odluci Gradonačelnika nakon provođenja natječaja u skladu s Uredbom o kriterijima, mjerilima i postupcima financiranja i ugovaranja programa i projekata od interesa za opće dobro koje provode udruge (NN 26/15. i 37/21.).

Aktivnost: Energetska potpora građanima i kućanstvima: Grad Cres nastaviti će i dalje sufinancirati korištenje obnovljivih izvora energije (fotonaponskih sustava) fizičkim osobama – građanima putem javnog poziva.

PROGRAM: PROGRAM GRADNJE KOMUNALNIH OBJEKATA

Program/Aktivnost	Proračun 2025.	Projekcija 2026.	Projekcija 2027.
Priprema zemljišta	170.620,00	221.012,00	251.412,00
Izgradnja javne rasvjete	10.000,00	10.200,00	10.404,00
Otplata zajma investicije Autobusni kolodvor – Volnik	82.700,00	80.800,00	78.900,00
Priprema zemljišta – Obnova zemljišne knjige	5.000,00	10.000,00	10.000,00
Otplata kredita za kapitalne projekte	212.950,00	213.050,00	211.050,00
Izgradnja prometnice SU4	20.000,00	100.000,00	200.000,00
Kolni priključak u Martinšćici k.č.1867/1	10.000,00	0,00	0,00
Izgradnja mrtvačnice i proširenje groblja	30.000,00	10.000,00	8.000,00
Uređenje partera ulice A. Tentora i Sv. Sidra	390.000,00	0,00	0,00
Uređenje pješačke staze na predjelu Grabar	10.000,00	0,00	0,00
Prometnica oznake PL5 u Martinšćici	10.000,00	200.000,00	152.568,00
Izgradnja prometnice OU10	10.275,00	50.000,00	50.000,00
Uređenje nogostupa na Melinu V	10.000,00	80.000,00	0,00
Dječja igrališta	30.000,00	30.000,00	30.000,00

CILJ PROGRAMA: Cilj programa je izgradnja nove komunalne infrastrukture, cesta i ostalih prometnih objekata. Također, cilj programa je riješiti i imovinsko pravne odnose na zemljištu i nekretninama, riješiti stanje u katastarskim knjigama, kao preduvjete za izgradnju objekata i uređaja komunalne infrastrukture (cesta i pristupnih puteva).

POKAZATELJI USPJEŠNOSTI: Pokazatelji uspješnosti vidljivi su u rješavanju stanja u zemljišnim i katastarskim knjigama te u stupnju ostvarenja svih planiranih investicija.

Pokazatelji uspješnosti	Definicija-jedinica	Polazna vrijednost 2024.	Ciljana vrijednost 2025.	Ciljana vrijednost 2026.	Ciljana vrijednost 2027.
Realizacija planiranih objekata kom. infrastrukture	Priprema zemljišta - otkup (m ²)	1.633	750	800	1.000
	Izgradnja javne rasvjete - broj rasvjetnih tijela	8	15	15	20
	Novoizgrađeni km nerazvrstane ceste	0,15	3	5	7
	Obnova zemljišne knjige (broj čestica)	0	100	3.276	3.276
	Broj novoizgrađenih parkirališnih mjesta	0	10	20	30

Kapitalni projekti:

Priprema zemljišta: Projekt obuhvaća rashode za geodetsko katastarske usluge te za otkup zemljišta prilikom rješavanja zemljišta za izgradnju komunalne infrastrukture u ukupnom iznosu od 170.620,00 €. Dio planiranih sredstava odnosi se na zamjenu nekretnina odnosno razvrgrnuće suvlasničkih zajednica u cilju stjecanja samovlasništva Grada Cresa nad pojedinim nekretninama.

Izgradnja javne rasvjete u iznosu od 10.000,00 € odnosi se na građevinske i elektro-montažne radove na proširenju javne rasvjete u naseljima.

Otplata zajma Autobusni kolodvor – Volnik: U 2025. godini planiraju se sredstva za otplatu kamata i glavnice po kreditu koji je realiziran u 2016. godini kod Erste&Steiermärkische Bank d.d. i kojem je otplata počela teći od 30. lipnja 2018. godine. Istek otplate kredita je 30. lipnja 2028. godine.

Priprema zemljišta - Obnova zemljišne knjige: Planirani iznos u visini od 5.000,00 € odnosi se na Sporazum o financiranju naknada članovima povjerenstva za izlaganje na javni uvid podataka prikupljenih katastarskom izmjerom za katastarsku općinu Cres-Grad. Postupak izlaganja na javni uvid podataka prikupljenih katastarskom izmjerom za katastarsku općinu Cres-grad obavlja se istovremeno i povezano je s obnovom zemljišne knjige za katastarsku općinu Cres-grad. Očekuje se početak navedenih aktivnosti u 2025. godini.

Otplata kredita za kapitalne projekte: Grad Cres se tijekom 2020. godine zadužio u visini od 9.800.000,00 kn (1.300.683,52 eura) za financiranje kapitalnih investicija planiranih u 2020. godini i dijelom u 2021. godini za predfinanciranje kapitalnih investicija za koje su odobrena sredstva EU. Grad Cres je tijekom 2021. godine temeljem povučenih sredstava iz EU za realizirane investicije (najvećim dijelom za sanaciju deponija) izvršio povrat kredita koja je koristio za predfinanciranje u iznosu od 265.445,62 € (2.000.000,00 kn). Time je ukupna obveza za kredit na dan 31.12.2022. godine umanjena i iznosi 1.035.237,91 €. Kredit je ugovoren s rokom otplate 5 godina, kvartalno od 31. ožujka 2023. godine do 31. prosinca 2027. godine. Za 2025. godinu planiraju se sredstva za otplatu glavnice u iznosu od 207.050,00 € te 5.900,00 € za otplatu kamata.

Izgradnja prometnice SU4: Planiraju se radovi na izgradnji prometnice na predjelu Melin u iznosu od 20.000,00 €. Radi se o nastavku radova na sabirnoj prometnici koja se spaja s izgrađenom prometnicom SU2. Predmetni dio prometnice SU4 započinje spojem na izvedenu ulicu oznake SU2 a završava kao slijepa ulica s okretištem za vozila kod križnog puta. Zahvat se sastoji od izgradnje ceste duljine 87 metara, okretišta za vozila, nogostupa, zelenog pojasa i zidova te bankina i bermi. U cestu će se ugraditi oborinska odvodnja, vodoopskrba i odvodnja sanitarne vode, a opremit će se i javnom rasvjetom.

Kolni priključak u Martinšćici k.č.1867/1: predlaže se uvrštenje iznosa od 10.000,00 € za nastavak i dovršenje započetih radova.

Izgradnja mrtvačnice i proširenje groblja: radi se o sufinanciranju krovopokrivačkih radova na kapelici u groblju (bočni krovovi kapelice) u iznosu od 25.000,00 € te projektne dokumentacije za groblje u iznosu od 5.000,00 €.

Uređenje partera ulice A. Tentora i Sv. Sidra s pratećom infrastrukturom s izgradnjom oborinske kanalizacije i DTK mrežom: Ovaj zahtjevan projekt, vrijednosti gotovo 700.000,00 €, obuhvaća uređenje partera površine cca 750 m² od ulice Sv. Sidra do Ante Tentora uz rekonstrukciju vodoopskrbene i kanalizacijske mreže. U 2025. godini završit će se započeti radovi, a za to je predviđen iznos od 390.000,00 €.

Uređenje pješačke staze na predjelu Grabar: U sklopu izgradnje vodovodne i kanalizacijske mreže planira se uređenje pješačke staze koja se spaja na Skalnicu – Grabar u iznosu od 10.000,00 €. Radovi bi trebali započeti krajem 2024. godine.

Prometnica oznake PL5 u Martinšćici: U 2025. godini planirano je započeti s izgradnjom prometnice, planske oznake PL5 u Martinšćici kako bi se omogućila gradnja neposredno uz prometnicu. Projekt uključuje izgradnju same prometnice duljine cca 300 m s pratećom komunalnom infrastrukturom (vodoopskrba, odvodnja, javna rasvjeta, EKI, kanalizacija).

Izgradnja prometnice OU10: Predviđena je daljnja izgradnja prometnice OU10 u iznosu od 10.275,00 € koja uključuje troškove probijanja trase nove prometnice radi omogućavanja nove stambene izgradnje na Melinu.

Uređenje nogostupa na Melinu: U Proračunu za 2025. godinu planira se 10.000,00 € za uređenje nogostupa na Melinu V. Ovaj projekt iznjedrio je iz prijedloga „malih komunalnih akcija“ kao potreba lokalne zajednice da se na Melinu V s jedne strane prometnice izradi nogostup, a s druge strane parkirališna mjesta. Dio ulice Melin V nema izgrađen nogostup, što predstavlja nelagodu i opasnost za kretanje pješaka, naročito u ljetnim mjesecima. U 2024. godini dio se nogostupa uredio, a nakon završetka turističke sezone i u dogovoru sa stanarima planira se nastavak uređenja.

Dječja igrališta: Predlaže se uvrštenje iznosa od 30.000,00 € za uređenje dječjih igrališta u manjim naseljima i na Šetalištu 20. travnja.

PROGRAM: PROSTORNO UREĐENJE I UNAPREĐENJE STANOVANJA

Program/Aktivnost	Proračun 2025.	Projekcija 2026.	Projekcija 2027.
Prostorna dokumentacija	30.000,00	30.000,00	30.000,00
Projektna dokumentacija	70.000,00	80.000,00	80.000,00

CILJ PROGRAMA: Izraditi prostorno plansku dokumentaciju kao podlogu za sve privatne i javne investicije te pripremiti projektnu dokumentaciju za buduće investicije. Dobro pripremljena projektna dokumentacija predstavlja temelj za uspješno planiranje, provedbu i upravljanje investicijskim projektima a time i razvojem Grada.

POKAZATELJI USPJEŠNOSTI: Pokazatelj uspješnosti u dijelu prostornog uređenja očituje se u broju prostornih planova odnosno površini koju isti pokrivaju.

Pokazatelji uspješnosti	Definicija-jedinica	Polazna vrijednost 2024.	Ciljana vrijednost 2025.	Ciljana vrijednost 2026.	Ciljana vrijednost 2027.
Prostorno planska dokumentacija	Prostorna dok. – broj	2	3	4	5
Projektna dokumentacija	Projektna dok. - broj	7	8	10	12

Kapitalni projekt: Prostorna dokumentacija: Projekt predstavlja rashode za prostornu dokumentaciju u visini od 30.000,00 € za donošenje započetih prostornih planova te pokretanje izrade urbanističkih planova uređenja temeljem donesenih odluka o izradi prostornih planova.

Kapitalni projekt: Projektna dokumentacija: Planira se 70.000,00 € za izradu sljedeće projektne dokumentacije:

- prometnice SU3 na predjelu Melin (idejni projekt),
- poduzetničke zone na predjelu Volnik u Cresu (idejno rješenje)
- I faze prometnice PL2 u Martinšćici (glavni projekt)
- prometnica Zbičina – Lubenice (idejni projekt)
- nadogradnja Dječjeg vrtića (glavni projekt)
- projekt uređenja nogostupa na Melinu V
- projekt spoja ceste Grabar – Jadranska obala.

PROGRAM: RAZVOJ GOSPODARSTVA I POLJOPRIVREDE

Program/Aktivnost	Proračun 2025.	Projekcija 2026.	Projekcija 2027.
Subvencije poduzetnicima	12.000,00	12.240,00	12.485,00
Subvencije poljoprivrednicima	10.000,00	10.500,00	11.000,00
Gradski pčelinjak	5.000,00	0,00	0,00
Poticanje razvoja gospodarstva i poduzetništva	80.100,00	81.651,00	83.284,00
Poticanje razvoja poljoprivrede	18.660,00	18.660,00	18.660,00
Mjere u funkciji revitalizacije i očuvanja otočnog ovčarstva	12.000,00	12.000,00	12.000,00
Razvoj vinogradarstva i vinarstva	3.000,00	0,00	0,00

CILJ PROGRAMA: Cilj programa je razvoj gospodarstva i poljoprivrede na području Grada Cresa.

POKAZATELJI USPJEŠNOSTI: Pokazatelj uspješnosti je broj zaposlenih na području Grada Cresa u gospodarstvu i poljoprivredi.

Pokazatelji uspješnosti	Definicija-jedinica	Polazna vrijednost 2024.	Ciljana vrijednost 2025.	Ciljana vrijednost 2026.	Ciljana vrijednost 2027.
Razvoj gospodarstva i poticanje poduzetništva	Broj korisnika potpore	0	7	10	12
Razvoj poljoprivrede	Broj poljoprivrednih gospodarstava	249	253	255	257
Razvoj poljoprivrede	Broj korisnika potpore	0	20	25	30

Tekući projekt: Subvencije poduzetnicima: planirani iznos od 12.000,00, nakon javnog poziva, dodijeliti će se za poticanje mikro poduzetništva na području Grada Cresa. Ovaj projekt odvija se u suradnji s Udruženjem obrtnika Primorsko-goranske županije. Grad Cres želi postati atraktivno poslovno okruženje za poslovni rast, zapošljavanje i ulaganja, mikrolokacija s razvojnim potencijalom poduzetništva.

Tekući projekt: Subvencije poljoprivrednicima: planirani iznos od 10.000,00, nakon javnog poziva, dodijeliti će se za poticanje održivosti aktivnih poljoprivrednika.

Tekući projekt: Gradski pčelinjak: Nabavka košnica za mobilni pčelinjak, pogodnog za ispašu pčela u iznosu od 5.000,00 € biti će namijenjena edukaciji i upoznavanju građana, posebno djece s ključnom ulogom pčela u ekosustavu. Kroz razne aktivnosti, edukacije o pčelarstvu i prakticiranje održivih vrijednost projekt doprinosi podizanju svijesti o očuvanju prirode. Pčelinjakom će upravljati udruga pčelara.

Aktivnost: Poticanje razvoja gospodarstva i poduzetništva: planira se kroz poticanje programa koje provodi društvo OTRA d.o.o, rada Udruženja obrtnika te za udruženo oglašavanje zračnog prijevoza PGŽ-a i promociju Grada Cresa kao turističke destinacije.

Aktivnost: Poticanje razvoja poljoprivrede: odnosi se na financiranje programa i rada udruga u poljoprivredi te Centra za brdsko planinsku poljoprivredu.

Aktivnost: Mjere u funkciji revitalizacije i očuvanja otočnog ovčarstva: U suradnji s Primorsko-goranskom županijom nastavlja se i dalje s uređenjem poljskih puteva u funkciji revitalizacije ili funkcioniranja gospodarskih aktivnosti i očuvanja otočnog ovčarstva.

Aktivnost: Razvoj vinogradarstva i vinarstva: Zajedno s Centrom za poljoprivredu i ruralni razvoj Primorsko-goranske županije, u 2025. godini na č.zem.1246 k.o. Cres-grad, planira se sadnja matičnog vinograda autohtonih sorata Draganela i Magrovina. Daljnje razvijanje ove aktivnosti u smjeru "gradskog vinograda" kulturno će obogatiti zajednicu i tako postati važan turistički i društveni centar, povezujući urbanu kulturu s tradicijskim poljoprivrednim praksama.

PROGRAM: GRADNJA KADROVSKIH STANOVA

Program/Aktivnost	Proračun 2025.	Projekcija 2026.	Projekcija 2027.
Gradnja kadrovskih stanova na Melinu	410.000,00	50.000,00	0,00

CILJ PROGRAMA: Cilj programa je osigurati smještaj deficitarnim zanimanjima na području Grada Cresa.

POKAZATELJI USPJEŠNOSTI: Pokazatelj uspješnosti je broj izgrađenih stambenih jedinica.

Pokazatelji uspješnosti	Definicija-jedinica	Polazna vrijednost 2024.	Ciljana vrijednost 2025.	Ciljana vrijednost 2026.	Ciljana vrijednost 2027.
Gradnja kadrovskih stanova	Broj izgrađenih stanova	0	4	0	0

Kapitalni projekt: Gradnja kadrovskih stanova na Melinu: U Proračunu 2025. godine planira se izdvojiti 410.000,00 € za gradnju kadrovskih stanova na Melinu. Riječ je o kapitalnom projektu u kojem, Grad Cres, uz sufinanciranje Primorsko-goranska županije gradi zgradu s 4 stanova kako bi se barem

donekle riješili problemi s nedostajućim kadrovima na otoku, prvenstveno zdravstvenim. Projektom je predviđena izgradnja stambene zgrade ukupne površine gotovo 400 m². Nedostatak zdravstvenog i medicinskog osoblja u Gradu Cresu, ali i u cijeloj zemlji gorući je problem. Zajednička ulaganja u kadrovske stanove jedan je od segmenata koji će osigurati privlačenje i ostanak takvog kadra na otoku. Veći standard zdravstva na našem otoku jedan je od temelja razvoja i opstanka stanovništva na otoku. Nakon provedenog postupka javne nabave kao najbolji ponuđač je izabrana tvrtka Margea d.o.o. iz Malog Lošinja. Rok za dovršetak radova je 14 mjeseci, s time što u roku od 6 mjeseci izvođač mora podignuti zgradu s kompletnim instalacijama, fasadom i stolarijom. Ukupna vrijednost investicije iznosi 636.055,02 €.

PROGRAM: PROJEKT VALUE PLUS

Program/Aktivnost	Proračun 2025.	Projekcija 2026.	Projekcija 2027.
Stručne službe - sredstva za plaće	43.700,00	22.800,00	0,00
Materijalni troškovi	6.500,00	4.000,00	0,00

CILJ PROGRAMA: Cilj programa je obogatiti turističku ponudu i valorizirati bogatu kulturnu baštinu Grada Cresa kako bi se povećala konkurentnost i privlačnost za posjetitelje, posebice tijekom izvansezonskog razdoblja. Glavni cilj projekta je jačanje kulturne i prirodne baštine prekograničnih područja koja su inače obilježena prvenstveno turizmom vezanim uz sunce i more, diverzifikacija turističkih tokova i produljenje sezone izvan ljetnog razdoblja.

POKAZATELJI USPJEŠNOSTI: Pokazatelji uspješnosti vidljivi su u većem broju posjetitelja u izvansezonskom razdoblju te korištenju multimedijske tehnologije.

Pokazatelji uspješnosti	Definicija-jedinica	Polazna vrijednost 2024.	Ciljana vrijednost 2025.	Ciljana vrijednost 2026.	Ciljana vrijednost 2027.
Value Plus	Korisnici VR-a	0	0	500	1000

Aktivnost: Stručne službe – sredstva za plaće: Osigurana su sredstva za plaće djelatnika zaposlenih na realizaciji ovog projekta. Projekt VALUE PLUS (Value plus to cultural districts for the tourist enhancement of the cross-border area / VALUE plus - kulturni klaster za turističko poboljšanje prekograničnog područja) provodi se u sklopu prekogranične suradnje Interreg Italija – Hrvatska 2021.-2027. U projekt je osim Grada Cresa uključeno još 7 partnera iz Italije i Hrvatske, a vodeći je partner Općina Ravenna. Grad Cres će kao jednu od pilot aktivnosti u sklopu projekta razviti multimedijски prikaz grada u doba renesanse. Time će grad spojiti kulturnu baštinu, turizam i tehnologiju pomoću koje će pružati izvanredno iskustvo turistima i stanovnicima otoka, omogućavajući virtualno putovanje u renesansno doba Cresa. Cres i život u njemu u doba renesanse bit će predstavljen primjenom VR (virtual reality) naočala. Obilazak će obuhvaćati 10 kulturno-povijesnih lokacija kroz koje će voditi Frane Petrić. Ukupna vrijednost Value Plus projekta je 2.750.000,00 €, od čega je za Grad Cres namijenjeno 310.370,00 €. Projekt traje od 1.2.2024. do 31.7.2026.

Aktivnost: Materijalni troškovi: Osigurana su sredstva za podmirenje materijalnih troškova nastalih u vezi s provedbom projekta: organizacije kongresa, nabave VR naočala i tehnologije.

PROGRAM: IZGRADNJA VATROGASNOG DOMA

Program/Aktivnost	Proračun 2025.	Projekcija 2026.	Projekcija 2027.
Izgradnja vatrogasnog doma	500.000,00	2.000.000,00	0,00
Usluge pri izgradnji vatrogasnog doma	23.000,00	22.000,00	0,00

CILJ PROGRAMA: Cilj programa je osigurati adekvatan prostor za potrebe vatrogasne postrojbe, što uključuje suvremeno opremljene prostorije za smještaj vozila, opreme i osoblja.

POKAZATELJI USPJEŠNOSTI: Pokazatelj uspješnosti je smanjenje rizika od požara i povećanje sposobnosti za suzbijanje požara na području Grada Cresa.

Pokazatelji uspješnosti	Definicija-jedinica	Polazna vrijednost 2024.	Ciljana vrijednost 2025.	Ciljana vrijednost 2026.	Ciljana vrijednost 2027.
Izgradnja vatrogasnog doma	Tehnička, funkcionalna i operativna uspješnost	Srednja	Srednja	Visoka	Visoka

Kapitalni projekt: Izgradnja vatrogasnog doma: Projekt izgradnje vatrogasnog doma u Cresu dio je šireg plana razvoja komunalne infrastrukture na otoku. Projekt je od posebnog značaja s obzirom na specifične potrebe otoka, gdje brzo djelovanje vatrogasaca ima ključnu ulogu u zaštiti ljudi i prirode. U ovoj godini planira se 500.000,00 € proračunskih sredstava utrošiti u izgradnju vatrogasnog doma. Projekt je vrijedan više od 2,5 milijuna eura, a osigurava kvalitetne uvjete za rad vatrogasaca. U posljednjih par godina osvijestili smo se koliko je važan sustav civilne zaštite, a velik dio tog sustava čine vatrogasci koji svojim dobrovoljnim radom i zalaganjem brinu o sigurnosti naših građana. Vatrogasci će imati svu opremu i vozila na jednom mjestu kako bi brže i adekvatnije rješavali intervencije a napokon će se ispuniti i njihova višegodišnja želja o izgradnji vatrogasnog doma. Za realizaciju ovog projekta izrađen je glavni projekt i ishodovana je građevinska dozvola. Financiranje uključuje potpore iz EU fondova, namijenjenih posebno za otoke, kroz ITU mehanizam (integrirana teritorijalna ulaganja).

Aktivnost: Usluge pri izgradnji vatrogasnog doma: Aktivnost obuhvaća usluge promidžbe i informiranja te intelektualne i osobne usluge koje omogućuju vidljivost i prepoznavanje postignuća projekta, njegovih ciljeva, rezultata i utjecaja na širu javnost, kao i stvaranje povjerenja među korisnicima i dionicima, usluge stručnog nadzora, provedbe nabave i vođenja projekta. EU financirani projekti često moraju provoditi određene aktivnosti promidžbe i informiranja kako bi osigurali transparentnost, potaknuli sudjelovanje i zadovoljili uvjete koje postavlja Europska komisija. Planiraju se u iznosu od 23.000,00 €.

PROGRAM: SUFINANCIRANJE NABAVE DROBILICE

Program/Aktivnost	Proračun 2025.	Projekcija 2026.	Projekcija 2027.
Sufinanciranje nabave drobilice	16.310,00	16.310,00	16.310,00

CILJ PROGRAMA: Cilj programa je poticati inovaciju procesa usmjerenih na poboljšanje produktivnosti, energetske učinkovitosti i ekološke održivosti, odnosno omogućiti pretvorbu biootpada u neku od vrsta komposta i zbrinjavanje na lokalnom području.

POKAZATELJI USPJEŠNOSTI: Pokazatelji uspješnosti u očituju se u smanjenju obujma biootpada iz vrtova i parkova čime se smanjuje trošak skladištenja i odvoza.

Pokazatelji uspješnosti	Definicija-jedinica	Polazna vrijednost 2024.	Ciljana vrijednost 2025.	Ciljana vrijednost 2026.	Ciljana vrijednost 2027.
Smanjenje volumena bio otpada	m ³	0%	0%	0%	20%

Kapitalni projekt: Sufinanciranje nabave drobilice: Kao kapitalna pomoć tvrtki Komunalne usluge Cres Lošinj d.o.o. u 2025. godini sufinancira se nabava drobilice u iznosu od 16.310,00 €.

Drobllica je nabavljena putem otvorenog postupka javne nabave i financira se leasingom na 5 godina (313.905,40 €). Dio iznosa sufinancira se sredstvima Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost (39.392,89 €). Ostatak financiranja je prema prihvaćenom prijedlogu podijeljen 65% Grad Mali Lošinj i 35% Grad Cres. Ukupno sufinanciranje Grada Cresa za razdoblje od 5 godina iznosi 81.533,16 €.

PROGRAM: DIGITAL ISLANDS

Program/Aktivnost	Proračun 2025.	Projekcija 2026.	Projekcija 2027.
Stručne službe - sredstva za plaće	36.500,00	37.800,00	39.000,00
Materijalni troškovi	5.900,00	6.150,00	6.510,00

CILJ PROGRAMA: Cilj programa je uključiti primjenu digitalnih rješenja u područje zdravstva, obrazovanja, gospodarstva i prometa, s naglaskom na smanjenje ovisnosti otoka o vanjskim resursima.

POKAZATELJI USPJEŠNOSTI: Pokazatelji uspješnosti vidljivi su u većoj digitalizaciji koja omogućava bolju povezanost, razvoj e-zdravstva, e-učenja, pametnog prometa i učinkovitije javne usluge, čime se povećava održivost i kvaliteta života otočana.

Pokazatelji uspješnosti	Definicija-jedinica	Polazna vrijednost 2024.	Ciljana vrijednost 2025.	Ciljana vrijednost 2026.	Ciljana vrijednost 2027.
Digital Islands	Revizija strateških dokumenata Grada Cresa	0	0	2	4

Aktivnost: Stručne službe – sredstva za plaće: Osigurana su sredstva za plaće djelatnika zaposlenih na realizaciji ovog projekta. Projekt DIGITAL ISLANDS – Digital Solutions to Empower Island Communities (Digitalna rješenja za osnaživanje otočnih zajednica) bavi se pronalaženjem digitalnih rješenja koja će doprinijeti unaprjeđenju kvalitete života na otocima, posebice na području zdravstva, obrazovanja, gospodarstva i prometa. Projekt se provodi u sklopu programa Interreg Europe i trajat će do 30. lipnja 2028. godine, a ukupan proračun projekta iznosi 2.283.726,00 eura, od čega je za Grad Cres namijenjeno 189.349,00 €. Projekt uključuje 13 partnera s 9 lokacija u sastavu Europske unije. Vodeći partner je Pokrajina Friesland (Nizozemska), a uz Grad Cres partneri su organizacije iz javnog sektora sa sljedećih otoka: Mallorca (Španjolska), Azori (Portugal), Madeira (Portugal), La Réunion (Francuska), Mayotte (Francuska), Åland (Finska) i Južni Egejski otoci (Grčka).

Aktivnost: Materijalni troškovi: Osigurana su sredstva za podmirenje materijalnih troškova nastalih u vezi s provedbom projekta.

PROGRAM: PROMICANJE KULTURE

Program/Aktivnost	Proračun 2025.	Projekcija 2026.	Projekcija 2027.
Kulturna baština	1.100,00	1.122,00	1.144,00
Kulturna događanja	54.500,00	55.660,00	56.748,00
Udruge u kulturi	19.000,00	19.608,00	20.137,00
Kulturni centar Susajda	810.000,00	0,00	0,00

CILJ PROGRAMA: Cilj programa je omogućavanje redovne aktivnosti ustanova u kulturi, podupiranje kulturnog amaterizma i kulturnog stvaralaštva, obogaćivanje kulturne ponude kroz razne manifestacije te zadovoljavanje kulturnih potreba građana Grada Cresa kroz uključivanje građana u kulturno umjetnički amaterizam.

POKAZATELJI USPJEŠNOSTI: Pokazatelj uspješnosti u dijelu promicanja kulture očituje se u uključivanju građana u kulturno umjetnički amaterizam.

Pokazatelji uspješnosti	Definicija-jedinica	Polazna vrijednost 2024.	Ciljana vrijednost 2025.	Ciljana vrijednost 2026.	Ciljana vrijednost 2027.
Kulturna događanja	Broj manifestacija	4	5	6	7
Aktivnost udruga u kulturi	Broj udruga/predloženi projekata	8	9	10	10

Aktivnost: Kulturna baština: obuhvaća rashode za uređenje objekata kulturne baštine, održavanje fasada u iznosu od 1.100,00 €.

Aktivnost: Kulturna događanja: obuhvaća rashode za kulturna događanja u iznosu od 54.500,00 €. Navedeni rashodi detaljnije su razrađeni u Programu javnih potreba u kulturi a odnose se na razne proslave i sponzorstva (20.000,00 €), organizaciju Lubeničkih glazbenih večeri (24.000,00 €), Teatra na Pjacetu (2.000,00 €), Adventa u Cresu (7.000,00 €) i novog projekta Cres, otok lutkarstva, zamišljenog kao godišnji festival lutkarstva, uz dodatne radionice i predstave koje će uključiti lokalno stanovništvo i posjetitelje svih uzrasta, a promovirat će cresku baštinu, priče i bajke (1.500,00 €).

Aktivnost: Udruge u kulturi: obuhvaća rashode za aktivnosti i projekte udruga u kulturi u ukupnom iznosu od 19.000,00 €. Navedeni rashodi detaljnije su razrađeni u Programu javnih potreba u kulturi a raspored sredstava vrši se prema konačnoj odluci Gradonačelnika nakon provođenja natječaja u skladu s Uredbom o kriterijima, mjerilima i postupcima financiranja i ugovaranja programa i projekata od interesa za opće dobro koje provode udruge (NN 26/15. i 37/21.).

Kapitalni projekt: Kulturni centar Susajda: U 2025. godini nastavljaju se radovi na uređenju kulturnog centra "Susajda" u iznosu od 810.000,00 €. Završnu fazu izvodi tvrtka S.E.L.V d.o.o. a obuhvaćeni su građevinsko-obrtnički radovi, vodovod i odvodnja, strojarske instalacije ventilacije, grijanja i hlađenja te instaliranja oprema. Rok za dovršetak radova je 31. svibnja 2025. Dio projekta je financiran iz državnog i županijskog proračuna.

PROGRAM: PROMICANJE SPORTA

Program/Aktivnost	Proračun 2025.	Projekcija 2026.	Projekcija 2027.
Sportski klubovi	153.000,00	157.896,00	162.159,00
Creski kaić	36.000,00	36.000,00	36.000,00

CILJ PROGRAMA: Cilj Programa je poticanje i promicanje amaterskog sporta, promicanje sporta kao načina zdravog života te omogućavanje djeci i mladima s područja Grada Cresa ulazak u sustav i svijet sporta. Cilj programa je osigurati prostorne uvjete za aktivnosti sportskih klubova s područja Grada Cresa te rekreaciju građana.

POKAZATELJI USPJEŠNOSTI: Pokazatelj uspješnosti vide se u realizaciji programa javnih potreba u sportu, zatim programa udruga i klubova, u povećanju broja članova klubova te postignutim rezultatima na takmičenjima.

Pokazatelji uspješnosti	Definicija-jedinica	Polazna vrijednost 2024.	Ciljana vrijednost 2025.	Ciljana vrijednost 2026.	Ciljana vrijednost 2027.
Poticanje amaterskog sporta	Broj udruga/predloženih projekata	12	13	14	15

Aktivnost: Sportski klubovi: obuhvaća rashode za aktivnosti i projekte sportskih klubova u ukupnom iznosu od 153.000,00 €. Navedeni rashodi detaljnije su razrađeni u Programu javnih potreba u sportu a raspored sredstava vrši se prema konačnoj odluci Gradonačelnika nakon provođenja natječaja u skladu s Uredbom o kriterijima, mjerilima i postupcima financiranja i ugovaranja programa i projekata od interesa za opće dobro koje provode udruge (NN 26/15. i 37/21.).

Tekući projekt: Creski kaić: izdvojena su sredstva u visini od 36.000,00 € jer Grad Cres u ovom projektu sudjeluje kao partner s Jedriličarskim klubom Reful koji je svojom prijavom na natječaj osigurao bespovratna sredstva za projekt od iznimnog značaja za promociju Cresa. Nastavak projekta planira se i u 2025. godini.

PROGRAM: RAZVOJ CIVILNOG DRUŠTVA

Program/Aktivnost	Proračun 2025.	Projekcija 2026.	Projekcija 2027.
Razvoj civilnog društva kroz udruge	26.500,00	27.348,00	28.086,00
Razvoj vjerskih zajednica	3.500,00	3.612,00	3.709,00
Potpore male vrijednosti raznih prioriternih područja	1.500,00	1.530,00	1.561,00
Grad Cres – Prijatelj djece	2.000,00	2.064,00	2.119,00

CILJ PROGRAMA: Cilj Programa je poticanje uključivanja mladih u organizacije civilnog društva.

POKAZATELJI USPJEŠNOSTI: Pokazatelji uspješnosti vide se u realizaciji programa udruga te broju članova uključenih u realizacije programa.

Pokazatelji uspješnosti	Definicija-jedinica	Polazna vrijednost 2024.	Ciljana vrijednost 2025.	Ciljana vrijednost 2026.	Ciljana vrijednost 2027.
Razvoj civilnog društva kroz udruge	Broj udruga/predloženih projekata	9	10	12	15

Aktivnost: Razvoj civilnog društva kroz udruge: obuhvaća rashode za rad i projekte udruga s različitog područja djelovanja u iznosu od 26.500,00 €.

Aktivnost: Razvoj vjerskih zajednica: planiraju se sredstva u iznosu od 3.500,00 € za obnovu sakralnih objekata prema zahtjevu Dekanskog ureda.

Aktivnost: Potpore male vrijednosti raznih prioritetnih područja: planirana sredstva u iznosu od 1.500,00 € raspoređuju se u skladu s Uredbom o kriterijima, mjerilima i postupcima financiranja i ugovaranja programa i projekata od interesa za opće dobro koje provode udruge (NN 26/15. i 37/21.).

Aktivnost: Grad Cres prijatelj djece: planiraju se sredstva za aktivnosti u koje su uključena djeca u iznosu od 2.000,00 €.

PROGRAM: OSNOVNO I SREDNJOŠKOLSKO OBRAZOVANJE

Program/Aktivnost	Proračun 2025.	Projekcija 2026.	Projekcija 2027.
Osnovna škola – dodatni programi	96.000,00	97.192,00	98.359,00
Srednja škola – dodatni programi	5.500,00	5.080,00	5.162,00
Naknade učenicima i studentima	79.000,00	80.580,00	82.192,00
Srednja škola – najamnina za stručni kadar	1.500,00	1.530,00	1.561,00

CILJ PROGRAMA: Cilj Programa je stvaranje jednakih uvjeta za usvajanje kvalitetnog osnovnoškolskog obrazovanja i razvoj sposobnosti i potencijala. Opći cilj je postizanje i održavanje standarda u školstvu sukladno pedagoškim standardima.

POKAZATELJI USPJEŠNOSTI: Pokazatelj uspješnosti je broj djece koja su uključena u programe osnovne škole te redovno financiranje navedenih programa.

Pokazatelji uspješnosti	Definicija-jedinica	Polazna vrijednost 2024.	Ciljana vrijednost 2025.	Ciljana vrijednost 2026.	Ciljana vrijednost 2027.
Osnovna škola poticanje dodatnih programa	Broj dodatnih programa u OŠ	5	5	6	6
Ugovori o stipendiranju	Broj ugovora	46	77	79	81

Aktivnost: Osnovna škola – dodatni programi: Aktivnost obuhvaća rashode za programe osnovne škole u iznosu od 96.000,00 €, za ostale programe u školstvu (natjecanje sportskih sekcija, popuna školske lektire, nagrade odličnim učenicima, natjecanje učenika, međunarodna suradnja škole) i produženi boravak koji podrazumijeva trošak plaće dvije učiteljice i plaću kuharice i povećanje plaće osobnog asistenta te sufinanciranje nabave radnih bilježnica i školskog pribora za učenike osnovne škole u visini od 6.000,00 €.

Aktivnost: Srednja škola – dodatni programi: rashodi se odnose na provedbu programa i refundaciju materijalnih troškova srednje škole. Posebno je izdvojeno financiranje programa “Škola i zajednica” u iznosu od 1.500,00 €.

Aktivnost: Naknade učenicima i studentima: odnosi se na isplate stipendija u planiranom iznosu od 65.000,00 € te sufinanciranje prijevoza učenika i studenata u iznosu od 14.000,00 €. Grad Cres trenutno stipendira 46 učenika i studenata te je upravo otvoren natječaj za dodjelu novih stipendija. Stipendije se

isplaćuju učenicima od 1. rujna do 30. lipnja, a studentima od 1. listopada do 31. srpnja (10 mjeseci), a iznos stipendija zaključkom utvrđuje Gradonačelnik.

Aktivnost: Srednja škola – najamnina za stručni kadar: Grad Cres planira i u 2025. godini rashode na ime sufinanciranja najma stana za deficitarna zanimanja na otoku u području školstva.

PROGRAM: ZNANSTVENA ISTRAŽIVANJA

Program/Aktivnost	Proračun 2025.	Projekcija 2026.	Projekcija 2027.
Creski anali	1.000,00	0,00	0,00

CILJ PROGRAMA: Cilj programa je poticati istraživački rad i znanstvena istraživanja na teme koje se odnose na Cres.

POKAZATELJI USPJEŠNOSTI: Objava što većeg broja istraživačkih i znanstvenih radova.

Pokazatelji uspješnosti	Definicija-jedinica	Polazna vrijednost 2024.	Ciljana vrijednost 2025.	Ciljana vrijednost 2026.	Ciljana vrijednost 2027.
Poticanje znanstveno istraživačkog rada	Broj znanstveno-stručnih radova na skupu Creskih anala	0	22	0	15

Aktivnost: Creski anali: planira se iznos od 1.000,00 € za promociju zbornika s prošlih Creskih anala čije se izdavanje planira krajem 2024. ili početkom 2025. godine.

PROGRAM: SOCIJALNA SKRB

Program/aktivnost	Proračun 2025.	Projekcija 2026.	Projekcija 2027.
Socijalna zaštita	167.900,00	173.136,00	177.708,00

CILJ PROGRAMA: Cilj programa je realizirati Socijalni program Grada Cresa te osigurati socijalnu zaštitu svim građanima Grada Cresa kojima je u datom trenutku potrebna dodatna socijalna skrb. Svrha programa je osigurati građanima viši standard socijalne zaštite, pri čemu je na prvom mjestu ostvarivanje cjelovite brige o socijalno ugroženim, nemoćnim i drugim osobama.

POKAZATELJI USPJEŠNOSTI: realizacija programa prema planiranim aktivnostima.

Pokazatelji uspješnosti	Definicija - jedinica	Polazna vrijednost 2024.	Ciljana vrijednost 2025.	Ciljana vrijednost 2026.	Ciljana vrijednost 2027.
Pružanje potpore osobama slabijeg imovinskog stanja	Broj osoba slabijeg imovinskog stanja primatelja potpore	4	4	4	4
Pružanje potpore natalitetnoj politici	Broj roditelja primatelja naknade	11	15	20	25
Godišnja potpora umirovljenicima	Broj primatelja potpore	612	620	625	630
Pomoć roditeljima djece s teškoćama u razvoju	Broj primatelja potpore	12	15	15	15

Aktivnost: Socijalna zaštita: Grad Cres kao jedinica lokalne samouprave nadležna je za obavljanje poslova iz lokalnog djelokruga vezanih za socijalnu skrb i brigu o javnom zdravlju, a kojima se neposredno ostvaruju potrebe građana. Poslovi u svezi sa socijalnom zaštitom obuhvaćaju sustavno praćenje životnog standarda građana i njihovih potreba i s tim u vezi predlaganje mjera socijalne pomoći

i unaprjeđenja socijalne skrbi na razini grada te njihovu provedbu u suradnji s ustanovama socijalne skrbi, zdravstvenim ustanovama, udrugama i drugim pravnim i fizičkim osobama koje djeluju u području socijalne skrbi. Ovaj program obuhvaća rashode za socijalni program prema odobrenju Socijalnog vijeća Grada Cresa (60.000,00 €) koji uključuju naknade za novorođene bebe, pripremu i dostavu toplog obroka potrebitima.

Dodatne naknade za umirovljenike planirane su u iznosu od 32.000,00 € na ime božićnica.

Usluge izvaninstitucijske skrbi odnose se na sufinanciranje pomoći u kući putem Doma za starije osobe Marko A. Stuparić kojom se postiže poboljšanje kvalitete života starijih osoba u iznosu od 20.000,00 €. U skladu s zakonskom obvezom, izvršiti će se prijenosi sredstava Crvenom križu u iznosu od 18.500,00 €. Planiraju se sredstva za pomoć roditeljima za podmirenje troškova dodatnih terapija djece s poteškoćama u razvoju i s invaliditetom u iznosu od 5.000,00 €. I dalje se nastavlja briga u kući na području Grada Cresa u iznosu od 30.000,00 €, koju Grad Cres provodi zajedno s Crvenim križem i financira uslugu gerontodomaćice. Kao trošak najma stana za stručni kadar, odnosno njegovateljice zaposlene u domu za starije i nemoćne osobe planirana su sredstva u iznosu od 2.400,00 €.

PROGRAM: ZDRAVSTVO

Program/aktivnost	Proračun 2025.	Projekcija 2026.	Projekcija 2027.
Sufinanciranje hitne medicinske službe	39.000,00	39.780,00	40.576,00
Ostali programi u zdravstvu	61.898,00	50.929,00	46.424,00

CILJ PROGRAMA: Cilj programa je osigurati zdravstvenu zaštitu građana Grada Cresa i hitne medicinske pomoći.

POKAZATELJI USPJEŠNOSTI: Uspješnost se vidi u realizaciji ugovora te povećanom zdravstvenom standardu građana.

Pokazatelji uspješnosti	Definicija-jedinica	Polazna vrijednost 2024.	Ciljana vrijednost 2025.	Ciljana vrijednost 2026.	Ciljana vrijednost 2027.
Broj liječnika i specijalista čije usluge se sufinanciraju	Broj liječnika	7	8	8	8
Broj timova hitne pomoći	Broj timova	1	2	2	2

Aktivnost: Sufinanciranje hitne medicinske službe: odnosi se na financiranje rada trećeg liječničkog tima obiteljske medicine/hitne službe u visini od 27.000,00 € i rada turističke ambulante u Martinšćici u visini od 12.000,00 €.

Aktivnost: Ostali programi u zdravstvu: obuhvaćaju troškove dolaska ginekologice i pedijatrice dva puta mjesečno u Cres, troškove pregleda i edukacije za rano otkrivanje melanoma i programa *Savjetovanišni rad za unapređenje mentalnog zdravlja* u sklopu programa Nastavnog zavoda za javno zdravstvo, sufinanciranje najma stana za liječnika trećeg tima u ambulanti Cres, liječnika opće prakse, liječnika hitne medicine i dvije medicinske sestre, kao i pružanje usluga specijalističke zdravstvene zaštite.

PROGRAM: PREDŠKOLSKI ODGOJ - KAPITALNI PROJEKTI

Program/aktivnost	Proračun 2025.	Projekcija 2026.	Projekcija 2027.
Dječji vrtić poboljšanje energetske učinkovitosti zgrade	7.961,00	7.961,00	7.961,00

CILJ PROGRAMA: Cilj programa je energetski obnoviti zgradu dječjeg vrtića, promicati energetsku učinkovitost i obnovljive izvore energije te smanjiti potrošnju energije.

POKAZATELJ USPJEŠNOSTI: Ušteda energije tijekom godine.

Kapitalni projekt: Poboljšanje energetske učinkovitosti zgrade: Radi se o financiranju radova energetske obnove koji su izvedeni 2015. godine i za koje je Grad Cres preuzeo obvezu financiranja kroz sljedećih 14 godina. Radove je izvela tvrtka Elektrovoda d.o.o. prema projektu poboljšanja energetske učinkovitosti zgrade. Sredstva je osigurao Fond za zaštitu okoliša i uplatio ih po verifikaciji računa koji je Elektrovoda d.o.o. dostavila Fondu za zaštitu okoliša i APN-u, kao izvješće o izvedenim radovima u visini od 196.000,00 eura. U sljedećih 14 godina planira se godišnje izdvajati cca 8.000,00 € kao dio godišnje obveze prema Elektrovodi d.o.o. izvođaču radova, na ime uštede utroška energije u zgradi Dječjeg vrtića Girice.

PROGRAM: DOGRADNJA DJEČJEG VRTIĆA

Program/aktivnost	Proračun 2025.	Projekcija 2026.	Projekcija 2027.
Radovi na dogradnji Dječjeg vrtića Girice Cres	30.000,00	400.000,00	500.000,00

CILJ PROGRAMA: Cilj programa je dogradnjom dijela vrtića povećati kapacitet vrtića, poboljšati radne uvjete za odgajatelje te osigurati najbolje uvjete i standard za predškolski odgoj.

POKAZATELJI USPJEŠNOSTI: Uspješnost nadogradnje vrtića promatra se kroz povećanje kapaciteta za prihvata djece, poboljšanja sigurnosti i kvalitete odgojno-obrazovnih usluga i zadovoljstva korisnika.

Pokazatelji uspješnosti	Definicija-jedinica	Polazna vrijednost 2024.	Ciljana vrijednost 2025.	Ciljana vrijednost 2026.	Ciljana vrijednost 2027.
Povećanje kapaciteta za prihvata djece	Broj skupina	7	7	9	9

Kapitalni projekt: Radovi na dogradnji Dječjeg vrtića Girice Cres: Nakon izrade idejnog i glavnog projekta nadogradnje Dječjeg vrtića Girice Cres, pristupit će se provođenju postupka javne nabave za izvođenje radova kako bi se realizirao projekt koji će osigurati prostor za kuhinju, dvije odgojno - obrazovne skupine i senzornu sobu za rad s djecom s teškoćama u razvoju. Iako je rekonstrukcija Dječjeg vrtića Girice izvedena 2021. godine kada je dograđena jedna odgojna skupina, već se pokazuje potreba za proširenjem kapaciteta zbog sve većeg broja upisane djece. U ovoj je proračunskoj godini planirano utrošiti 30.000,00 € proračunskih sredstava.

GLAVA 2: DJEČJI VRTIĆ GIRICE

PROGRAM: PREDŠKOLSKI ODGOJ

Program/aktivnost	Proračun 2025.	Projekcija 2026.	Projekcija 2027.
Predškolski odgoj	936.600,00	751.417,00	765.768,00
Dječji vrtić - sredstva za plaće	770.064,00	621.180,00	633.603,00
Dječji vrtić - materijalni troškovi	144.536,00	108.237,00	110.165,00
Dječji vrtić - nabava opreme	22.000,00	22.000,00	22.000,00

CILJ PROGRAMA: Cilj programa je osiguranje osnovne djelatnosti predškolske ustanove Dječjeg vrtića Girice, kroz sufinanciranje troškova rada ustanove, što omogućava redovito odvijanje odgojno-obrazovnog procesa.

POKAZATELJ USPJEŠNOSTI: Broj djece koja pohađaju ustanovu te mogućnost udovoljavanja zahtjevu svih roditelja s područja Grada Cresa za korištenje usluga i programa vrtića.

Pokazatelji uspješnosti	Definicija - jedinica	Polazna vrijednost 2024.	Ciljana vrijednost 2025.	Ciljana vrijednost 2026.	Ciljana vrijednost 2027.
Financiranje programa predškolskog odgoja	Broj djece koja pohađaju vrtić	121	125	145	150

PROGRAM: PREDŠKOLSKI ODGOJ – DODATNI PROGRAMI

Program/aktivnost	Proračun 2025.	Projekcija 2026.	Projekcija 2027.
Predškolski odgoj – dodatni programi	12.536,00	12.850,00	13.400,00
Programske aktivnosti	3.000,00	3.000,00	3.000,00
Izlet za vrtićke maturante	3.000,00	3.000,00	3.000,00
Program predškole	720,00	750,00	800,00
Blagdanski pokloni za djecu	3.000,00	3.200,00	3.500,00
Program za darovitu djecu	1.120,00	1.200,00	1.300,00
Program za djecu s teškoćama	1.696,00	1.700,00	1.800,00

CILJ PROGRAMA: Cilj programa je osiguranje dodatnih aktivnosti za polaznike Dječjeg vrtića Girice u Cresu, kroz sufinanciranje aktivnosti i projekata.

POKAZATELJ USPJEŠNOSTI: Broj djece koja su uključena u dodatne aktivnosti. Sredstva za program predškole, program za darovitu djecu i djecu s teškoćama osigurava Ministarstvo znanosti i obrazovanja.

GLAVA 3: GRADSKA KNJIŽNICA I ČITAONICA FRANE PETRIĆA

PROGRAM: PROMICANJE KULTURE

Program/aktivnost	Proračun 2025.	Projekcija 2026.	Projekcija 2027.
Promicanje kulture	106.050,00	109.336,00	112.014,00
Gradska knjižnica – sredstva za plaće	74.000,00	76.290,00	78.303,00
Gradska knjižnica – materijalni troškovi	17.350,00	17.055,00	17.392,00
Gradska knjižnica – nabava knjiga	12.450,00	14.889,00	15.215,00
Gradska knjižnica – nabava opreme	2.250,00	1.102,00	1.104,00

CILJ PROGRAMA: Cilj programa je osiguranje osnovne djelatnosti ustanove gradske knjižnice, kroz sufinanciranje troškova rada ustanove, stvaranje i jačanje čitalačkih navika kod djece rane dobi, realizacija programa javnih potreba u kulturi, zadovoljavanje kulturnih potreba građana Grada Cresa kroz dostupnost knjiga, uključivanje građana u kulturno umjetnički amaterizam. Kapitalnim ulaganjem osigurava se nabava knjižnične građe.

POKAZATELJ USPJEŠNOSTI: Broj članova knjižnice, veličina knjižnog fonda i broj posjetitelja knjižnice, stvaranje i jačanje čitalačkih navika kod djece rane dobi, realizacija programa javnih potreba u kulturi.

Pokazatelji uspješnosti	Definicija-jedinica	Polazna vrijednost 2024.	Ciljana vrijednost 2025.	Ciljana vrijednost 2026.	Ciljana vrijednost 2027.
Aktivnosti vezane uz rad knjižnice	Broj članova	652	670	685	700
	Knjižni fond	17.518	17.700	17.850	18.000

GLAVA 4: CRESKI MUZEJ

PROGRAM: MUZEJSKA DJELATNOST

Program/aktivnost	Proračun 2025.	Projekcija 2026.	Projekcija 2027.
Muzejska djelatnost	188.200,00	162.226,00	169.657,00
Creski muzej - sredstva za plaće	110.400,00	113.932,00	117.008,00
Creski muzej - materijalni troškovi	22.500,00	23.394,00	23.841,00
Izložba - Noć muzeja	500,00	500,00	500,00
Stalni postav muzeja	20.000,00	20.400,00	20.808,00
Restauracija namještaja	27.000,00	3.000,00	6.000,00
Otkup	500,00	1.000,00	1.500,00
Izložba – Creska kuhinja	6.000,00	0,00	0,00
Izložba – Heraldčki Cres	1.000,00	0,00	0,00
Promocija knjige	300,00	0,00	0,00

CILJ PROGRAMA: Cilj programa je osiguranje osnovne djelatnosti ustanove Creskog muzeja kroz sufinanciranje rada ustanove. Creski muzej obavlja muzejsku djelatnost od značaja za Grad Cres, Primorsko-goransku županiju i Republiku Hrvatsku.

POKAZATELJ USPJEŠNOSTI: Realizacija poslova koji se odnose na muzejsku djelatnost, a koji su definirani Statutom Creskog muzeja te predstavljaju sustavno sakupljanje, čuvanje i istraživanje civilizacijskih i kulturnih dobara te njihova stručna i znanstvena obrada i sistematizacija u zbirke. Creski muzej proračunski je korisnik Grada Cresa kojem Grad Cres osigurava sredstva za plaće, materijalne troškove, programske aktivnosti – postavljanje izložbi te troškove stalnog postava muzeja.

Pokazatelji uspješnosti	Definicija-jedinica	Polazna vrijednost 2024.	Ciljana vrijednost 2025.	Ciljana vrijednost 2026.	Ciljana vrijednost 2027.
Broj izložbi Creskog muzeja	Broj izložbi	3	5	5	5
Broj posjetitelja Creskog muzeja	Broj posjetitelja	1.845	2.000	2.100	2.200